

“Yan yana geleceğiz ve bu sisteme karşı çıkacağız!”

Sendikalaştıkları için işten atılan ve 23 gündür fabrika önünde direnen Özer Elektrik işçileriyle konuştuk...

“En çok vergi bizden kesiliyor, fazla mesailerimiz gasp ediliyor. Sonra da yaptıkları üç kuruş zamma zam diyorlar. Onlar bize zam yapmıyor ki bizden kestiklerini bize veriyorlar. Patronların cebinden hiçbir şey çıkmıyor. Şalter inmediği sürece bu iş böyle sürer.”

s.9

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2020 Özel / 10
21 Ağustos 2020

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak45.net

Ekonomik kriz, savaş, sıkıyönetim, pandemi!

**Sermayenin vurucu gücü
AKP-MHP iktidarına karşı
tek çıkış yolu mücadele!**

3

Dinci-faşist iktidarın zor dönemi ve hesapları

Burjuva muhalefetin iktidar partisinin bölünmesinden, dinci-faşist koalisyonun da muhalefet blokunun bölünmesinden yarar umduğu Türkiye...

6

Okulların açılması tartışmaları: Rant muslukları kurumasın

Türkiye'deki tartışmaları bir kenara bırakarak gözlerimizi dünyaya çevirelim. Zira dünyanın çeşitli yerlerinde açılan okullar ve ortaya çıkan sonuçlar var.

16

Belarus'ta sular durulmuyor

Seçimlerden sonra protesto eylemlerinin giderek grevlerle birleşmesi, Lukaşenko'nun iktidarda kalmasını iyice zora sokuyor.

Doğu Akdeniz'deki gelişmeler üzerine

s.12

BAE-İsrail ittifakı: Filistin direnişi bu kirli oyunu bozacaktır!

s.14

Sermaye iktidarı ile pandemi halkın sağlığını tehdit ediyor

Covid-19 salgını yeniden aldı başını gidiyor. Hastalık yayılmaya başladığında ciddi önlem almayan AKP-MHP iktidarı aynı zihniyetle işe devam ediyor. Pandemi başladığında on binlerce kişinin Umre ziyaretine izin veren iktidar, Suudi Arabistan'dan taşınan virüsü ülkenin dört bir yanına kendi elleriyle dağıtmış oldu. Salgın devam ederken ise "normalleşme süreci"ni başlattılar. Zaten göstermelik olan önlemler de rafa kaldırılınca henüz kontrol altına alınamayan pandemiyi yeniden yayılması kaçınılmaz oldu.

Her şey normalmiş gibi bir hava yaratan bu iktidar, maske zorunluluğu getirerek sorumluluğu halkın üstüne attı. Hasta sayısında dramatik artışlar olunca da, "halk tedbirlere uymuyor" söyleminin ardına sığınarak yakasını kurtarmaya çalışıyor. Oysa Türk Tabipleri Birliği (TTB) tarafından defalarca yapılan uyarıları düne kadar dikkate almıyorlardı. Önlem almak adı altında genelge yayınlayan sarayın İçişleri Bakanlığı, bu defa esas işi kolluk kuvvetlerine havale etti.

Pandemi başladığında halkın sağlığını korumak için ciddi önlemler almayan iktidar, yükü sağlık emekçilerinin sırtına yıkarak işin içinde sıyrılmıştı. Sorun büyüdükçe hem hastaların hem hayatını kaybedenlerin sayısını düşük gösterdi, yalan/dolanla gerçeklerin üstünü örtmeye çalıştı. Nitekim bilim insanları, pandemiden ölenlerin sayısının açıklanan resmi rakamların en az üç katı olduğunu belirtiyor.

Önlem almaktan anladıkları şey kapitalistlere para dağıtmak, yaşlıları eve hapsedmek ve hafta sonları sokağa çıkma yasağı ilan etmekten ibaretti. Salgın yayılırken, haftalarca maske dağıtma işini bile organize edemeyen dinci-faşist rejim, gönüllü maske dağıtanları ise gözaltına aldırttı. Utanmadan kapitalistlerle cilveleşerek 100 milyar liralık 'kurtarma paketi' ilan ettiler. İhtiyacı olanlara yardım söz konusu olunca da, halktan para dilendiler. Bu arada yerel yönetimlerin yoksullara yardım etmesini de pervasızca sabote ettiler.

İlk dalgada en büyük suçlu işçi sınıfına

karşı işlediler. Ülke kaynaklarını yağmaladıkları için, işçilere iki-üç haftalık ücretli izin veremediler. AKP şefi, "çarklar dönmeye devam edecek" diye vaazlar verdi. Kapitalizmin sömürü çarkları döndü, ama işçilerin hayatı pahasına. Gün geldi, pandemiden "işçi hastalığı" diye söz edilmeye başladı. Evlere kapanın diye vaaz verenler, sokağa çıkma yasağı olan günlerde bile kapitalistlere verdikleri özel izinlerle işçileri çalışmaya zorladılar. Dardanel, Vestel gibi örneklerde görüldüğü üzere, iktidarın özel izniyle fabrikalar bir tür 'çalışma kampı' haline getirildi. Hal böyleyken, pişkinlikte sınır tanımayan tutumlarıyla kendileri için "başarı hikayeleri" uydurdular. Böyle bir zihniyetin pandemiyi kontrol altına alması mümkün mü?

Son gelişmeler mümkün olmadığını gösterdi. Ankara başta olmak üzere birçok kentte sağlık emekçileri uyarı üstüne uyarı yaparken, AKP-MHP iktidarı Doğu Akdeniz'de gerilimi arttırmak, Yunanistan'la savaşın eşğine gelmek, Irak Kürdistan'ını bombalamak, Libya'da savaş yaymak, Azerbaycan'da tatbikat yapmak gibi militarist/saldırgan işlere odaklanmış durumda.

Ne sağlık emekçilerini ne TTB'yi dikkate alan sermaye iktidarı, pandemi kontrolsüz bir şekilde yayılmaya başlayınca kadar kılını kıpırdatmadı. Sarayın 'bilim kurulu'nda yer alan bazı hekimler bile hasta sayısındaki artışın korkutucu boyutlara ulaştığını açıklamak zorunda kaldılar. Ankara, Diyarbakır, Konya gibi büyük kentlerde hastaneler dolmak üzere. Sağlık emekçileri acilen önlem alınmazsa, krizin kaçınılmaz olacağı konusunda uyarıyorlar. Sağlık emekçilerinin çığlıklarını duymayan sarayın Sağlık Bakanı, Twitter hesabından mesajlar yayınlarken nasihatleriyle virüsle "mücadele" ediyor.

Bu aşamadan sonra genelge yayınlayan sarayın İçişleri Bakanlığı ise, denetleme seferberliği ilan etti. İşin çoğu artık polise, jandarmaya, bekçilere, özel güvenlik şirketlerine havale ediliyor. Yani bir tür 'fili sıkıyönetim' ilan ederek, virüs

se karşı 'mücadele' edecekler. Pandemiyle mücadele Sağlık Bakanlığı'ndan İçişleri Bakanlığı'na havale edilince göreve çağrılan da Jandarma Genel Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü oluyor.

Hasta sayısındaki artışlar ile hastanelerdeki doluluk oranına dikkat çeken bilim insanları, Türkiye'nin 'birinci dalganın ikinci piki' veya '2. dalga' ile karşı karşıya olduğunu ifade ediyor. "Normalleşme" koşullarında virüsün kontrolsüz bir şekilde yayılması, hasta sayılarının dramatik bir şekilde artmaya devam edeceğine işaret ediyor. AKP-MHP iktidarı bir kez daha halkın sağlığı için ciddi bir tehdit olduğunu ispatlamıştır.

Kapitalist elitler arasında yer alan AKP şefleri, halkın sağlığını hiçe sayarken, kendilerinin haftalık test yaptıkları ortaya çıktı. Basına yansıyan bilgiler, Genel Merkez'in talimatıyla AKP'lilerin her hafta test yaptıklarını deşifre etti. Bu olay, dinci-faşistlerin sadece lükse-şatafata düşkünlüğünü değil, kendilerini "seçilmiş kast" gibi gördüklerini de gözler önüne serdi.

Savaşı tırmandırır, komşuları tehdit eder, yeni cephe açmak için bahane ararken, bu iktidar ekonomiyi iyice batırdı. İşsizlerin on milyonlarca ifade edildiği, asgari ücretin açlık sınırının altına düştüğü koşullarda, pandemiyi kontrolsüz bir şekilde yayılmaya başlaması, sermaye iktidarının emekçileri yeni felaketlere sürükleyeceğinin somut verileridir.

Ekonomik kriz, savaş, sıkıyönetim, pandemi! İşte sermayenin vurucu gücü olan AKP-MHP iktidarının özü özeti... İşçi sınıfıyla emekçiler, bu musibetlerin hiçbirinin sorumlusu değil. Tersine, tüm bunlar kapitalist sistem ile beka krizi yaşayan iktidarın yarattığı belalardır. O halde emekçiler bu yıkımların faturasını ödemek zorunda değiller. Enerjilerini, mücadeleye azimlerini rejimin hastalıklarının vebalini taşımak için değil, bu kokuşmuş sistemden kurtulmak için harcamalıdır. Çaba da, enerji de, bedeller de sınıfsız, sömürsüz, sosyalist bir dünya kurma mücadelesi için hasredilmelidir.

Ekonomik kriz, savaş, sıkıyönetim, pandemi! İşte sermayenin vurucu gücü olan AKP-MHP iktidarının özü özeti... İşçi sınıfıyla emekçiler, bu musibetlerin hiçbirinin sorumlusu değil. Tersine, tüm bunlar kapitalist sistem ile beka krizi yaşayan iktidarın yarattığı belalardır. O halde emekçiler bu yıkımların faturasını ödemek zorunda değiller.

Dinci-faşist iktidarın zor dönemi ve hesapları

İşçi sınıfı ve emekçi kitleler başta olmak üzere toplumsal muhalefet için adeta nefes alamadıkları bunaltıcı bir baskı, terör ve zorbalık, ağır bir sömürü ve kölelik düzeni hüküm sürüyor. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından faşist MHP ile kurduğu blokla Türkiye'yi yöneten dinci-faşist iktidar, devleti eline geçirmiş olmanın pervasızlığıyla davranıyor.

Elinde tuttuğu her türlü güce rağmen hedeflediği rejimi kuramayan dinci-faşist rejim, içerde ve dışarda çıkmaza saplanmış durumda. Ancak yalan ve aldatmacayla, ikiyüzlülük ve sahtekarlıkla, her türlü kirliliği yöntem ve zorbalıkla, dini ve şovenizmi kullanarak ayakta kalabiliyor.

Ülke, yasa tanımaz bir keyfilik ve kuralsızlıkla yönetilmektedir. Burjuva düzenin meşruiyet aracı olan seçimlere güven yitirilmiş, parlamento işlevsizleşmiştir. "Bunlar seçimle gitmeyecekler, iktidarda kalmak için iç savaş dahil her yola başvuracaklar" düşüncesi toplumda egemen hale gelmiştir. Bu durum onu moral dayanaklar ve meşruiyetten yoksun bırakmaktadır. Yanı sıra ağır kriz batağı giderek yıpratmakta, seçmen desteği erimektedir.

Türkiye hemen tüm cephelerde batağa saplanmış durumdadır. İçerde tepetaklak giden ekonomi, Dolar ve Euro karşısında eriyen TL, boşalan kasalar vb. karşısında faşist şef ve sözcüleri kaba yalanlara başvuruyorlar. Tam bir arsızlıkla, "Türkiye tırmanışını yüksek oranda devam ettiriyor", "Türkiye adeta bir uçuşun içerisinde" açıklaması yapabiliyorlar. Maliye Bakanı damat Albayrak'a göre de "Türkiye, üst lige çıkma hedefinden sapmadan yoluna devam ediyor." Fahrettin Altun ise, "Milli ve bağımsız ekonomi için attığımız her adım, küresel sömürü çetelerini Türkiye'ye karşı üstü örtülü kirliliği bir operasyona zorlamıştır. Başarılı ekonomi yönetimi ve güçlü liderlik ile tüm oyunları bozacağımızdan hiç kimsenin şüphesi olmasın" sözleriyle "dış mihraklar" edebiyatına sarılıyor.

Saray rejimi ve medyasına göre, Türkiye dışarda da "oyun kurucu" olarak hareket etmektedir. Hiçbir güç Akdeniz'de, Libya'da, Suriye'de Türkiye'nin "büyük uçuş"unu durduramamaktadır. Bu palavraların nedeni, "emperyalizme karşı" kahramanlık masalları eşliğinde milliyetçi duyguları kışkırtarak tabandaki erime-

yi durdurmak, milliyetçi ittifakı ayakta tutmak ve "vatan-millet" edebiyatıyla muhalefetin bir kesimini yedeklemektir.

Şu günlerde aynı amaca hizmet edeceğine inandıkları "Tanrı'nın yeni bir lütfü"nun üzerine de atladılar. 3 Kasım'da ABD'de yapılacak seçimlerde Demokratların adayı olan Biden'in yedi ay önce Türkiye ile ilgili yaptığı kısa açıklamayı gündemleştirdiler.

AKP Sözcüsü Ömer Çelik, "Biden 'Erdoğan'ı değiştireceğiz, bunu darbeye değil, seçimle yapacağız' derken, darbe diyemediği için seçim demiş. Cümledeki 'darbe' seçim, 'seçim' de darbe yerine kullanılmış" diyerek, Biden'in konuşmasından darbe çıkarmaya çalıştı. Devlet Bahçeli ise "Türkiye'nin ne kadar büyük ve derin bir beka sorununa maruz kaldığı iyice netleşmiştir. Dış mihrak tanımlamasının hayali değil hakiki ve sahici bir tespit olduğu somut şekilde tevsik ve teyit etmiştir" dedi. Günlerdir "dış mihrak darbesi" edebiyatıyla anti emperyalizm gösterisi yapılmakta, bundan medet umulmaktadır.

KARŞI CEPHEYİ BÖLME ÇABALARI

Türkiye içerde ve dışarda çözümsüz yapısal sorunlarıyla bir batağa saplanmış durumdadır. Bu bataktan çıkış yolu bulunmadığı gibi, AKP'nin izlediği politikalar durumu daha da ağırlaştırmaktadır. Bu nedenle sık sık "erken seçim" tartışmaları gündeme gelmektedir. Ancak bütün anketler, yapılacak seçimlerde muhalefet cephesinin büyük bir olasılıkla kazanacağını ortaya koymaktadır. Bu durumda kazanmayı güvenceleyecek tedbirlerin geliştirilmesi AKP'nin önünde bir zorunluluk olarak durmaktadır.

Dolayısıyla, sürekli körüklenen şoven milliyetçiliğin yanı sıra başka adımlara da ihtiyaç duyulmaktadır. Seçim kanununda değişikliklerin yanı sıra rakip cepheyi kendi içinden bölmek bunlardan biridir. Faşist koalisyonun bu doğrultuda bir

çaba içine olduğu görülmektedir.

Millet ittifakı'nı bölmeye dönük ilk girişim Bahçeli'den gelmiş, Akşener'e "evine dön" çağrısı yapmıştı. Erdoğan da, "İyi Parti 'yerli ve milli' bir partimizdir", "Sizin yeriniz CHP'nin, HDP'nin yanı sıra değil Cumhuriyet İttifakıdır" diyerek, bu çağrıya destek vermişti.

Akşener ise "evine dön" çağrısını, "başkasının peşine takılarak evin yolunu şaşırınlar evine dönsün", "Sayın Erdoğan'a bir çağrıda bulunmak istiyorum, ortağı ile ilgilenin, ne zaman sayın Erdoğan'ın ilgisi azalıyor, Sayın Bahçeli başta ben olmak üzere partime sardırıyor. Biz bundan bıktık, lütfen ortağı ile ilgilenin" sözleriyle yanıtlamıştı.

Faşist koalisyon, seçmen desteğinin kurulan iki partiyle daha da eriyeceği ve İyi Parti'nin MHP seçmenini kazanacağı korkusu yaşamakta, bunu gözetken adımlar atmaya çalışmaktadır.

MUHARREM İNCE'NİN ÇIKIŞI

Faşist koalisyonun bir başka hesabı CHP içinden bir kopuşun gerçekleşmesidir. İnce'nin CHP'den kopup yeni bir parti kuracağı yandaş kalemler tarafından propaganda edilmiş ve faşist iktidar blokunda heyecan yaratmıştı. İnce beklenen açıklamasını Ankara'da yaptı. İktidarın yanı sıra Kılıçdaroğlu ve CHP yönetimini eleştiren İnce, "Bin Günde Memleket Hareketi"ni başlattığını duyurdu. Bahçeli bu çıkışı, "Köklerinden kopan CHP'yi kuruluş değerlerine döndürme, Atatürk'e dönüş hareketi" sözleriyle selamladı. Bahçeli'nin bu sözleri ile İnce'nin sözleri bir arada, iktidar yandaşlığı yapıyor algılamasına neden oldu.

Türkiye'nin hem iktidar hem muhalefet sorunu olduğunu söyleyen İnce, bu ülkenin saray rejimine mahkum olmadığını belirtti. Başlattığı hareketin kadrosunun alanında uzman olduğunu, Türkiye sorunlarına çözüm üreten kişilerden oluştuğunu ileri süren İnce, önümüzdeki

günlerde onlarla halkın karşısına çıkacağını açıkladı. 4 Eylül'de Sivas Kongresi'nin yıldönümünde Sivas'ta olacağını belirtti ve "demokrasi, özgürlük ve adalet mücadelesini başarıya ulaştırma müjdesini" verdi.

Bu gelişmenin faşist iktidar blokunun yönlendirmesi olup olmadığı bir yana, Cumhuriyet İttifakı'nın bundan Millet İttifakı'nı zayıflatılabilmek amacıyla yararlanmaya çalışacağı açıktır.

AKP-MHP iktidarından kurtulmanın yolunun onu bölüp parçalamaktan geçtiğini düşünen Millet İttifakı ise, DEVA ve Gelecek Partisi'ni de ittifaka dahil etmeye ve HDP'nin desteğini kazanmaya çalışıyor. Bütün temel sorunlarda dinci-faşist iktidardan farklı bir politik çizgi izlemediğini ortaya koyan CHP, bugüne kadar demec ve kınama siyasetinin ötesine geçememiştir. Sermaye ve düzen partisi olarak devletin bekası konusunda üzerine düşen rolü fazlasıyla yerine getirmiştir. Sonuçta o da iktidar güçlerinin bölünmesine umut bağlamaktadır.

Burjuva muhalefetin iktidar partisinden bölünmesinden, dinci-faşist koalisyonun da muhalefet blokunun bölünmesinden yarar umduğu bugünün Türkiye'sinde, muhalefeti ve iktidarıyla çürümüş bir düzen siyasetiyle karşı karşıyayız.

TEK ÇIKIŞ YOLU ÖRGÜTLÜ BİRLEŞİK MÜCADELE!

İktidarı ve muhalefeti ile tüm düzen partileri emekçiler karşısında tek bir programa sahiptirler. Tümünün misyonu, sermaye düzenini koruyup kollamak, yaşamsal ihtiyaçlarını güvencelemektir. Öfke ve hoşnutsuzluğu yükselen, kurtuluş arayışına yönelen emekçileri düzene bağlamaktır.

Ancak gelinen yerde bunu başarmakta zorlanmaktadır. Zira emekçileri yatıştırabilecek alternatiflerden yoksundurlar. Derinleşen çok yönlü kriz tablosu alttan alta mücadele dinamiklerini biriktirmekte, sınıf ve emekçi kitleleri devrim mücadelesine kazanma olanaklarını bünyetmektedir. Yapılması gereken, dümeni ni AKP'nin tuttuğu çürümüş ve kokuşmuş sermaye iktidarının karşısına işçi sınıfını ve emekçi kitleleri örgütlü bir güç olarak çıkarabilmektir. Daha da pervasızlaşacak saldırılara karşı işçi sınıfı ve emekçilerin birleşik fiili direnişini örgütlemektir.

AKP'nin Filistin riyakarlığında yeni halka

Seçimlerde hezimete uğrama ihtimali yüksek olan Trump'ın aradığı "zafer"i, Siyonist İsrail rejimiyle anlaşma imzalayan Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) şeyhleri verdi. İki Amerikancı rejimin anlaşmasını, Beyaz Saray'da seremoni havasında düzenlenen bir törenle ilan eden Trump, büyük iş başarmış havalara girdi.

Anlaşma doğal olarak büyük tepki çekti. Yıllardan beri Filistin halkının acılarını istismar eden AKP şefleri de ilk tepki gösterenler arasında yer aldı. Sarayın Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, BAE hedef alındı. Libya'daki paylaşım savaşında Suudi Arabistan-Mısır safında yer alan BAE'ye yüklenen saray rejimi, Filistin halkının hamisi/dostu havalara bürünerek yeni bir riyakarlık gösterisine soyundu.

Dışişleri açıklamasında "ABD, İsrail ve BAE tarafından açıklanan ve İsrail-BAE ilişkilerinin bütünüyle normalleştirilmesini öngören ortak bildiriye ilişkin olarak Filistin halkı ve yönetimi tarafından gösterilen güçlü ve müşterek tepkiyi haklı buluyoruz" ifadeleri yer aldı. Ayrıca, "BAE liderliğinin Filistin halkının ve yönetiminin rızası hilafına Filistin adına İsrail'le müzakereler yürütme ve Filistin açısından hayati önem taşıyan konularda taviz verme yetkisi hiçbir şekilde yoktur" denildi.

AKP-saray rejimi, BAE'yi kendi dar çıkarları uğruna Filistin halkının davasına ihanet etmekle de suçladı. Sarayın sözcüsü İ. Kalın ise Twitter üzerinden yaptığı açıklamada, "Filistin halkına ve davasına ihanet edenlerin hüsrânını tarih elbette yazacaktır." dedi.

AKP'lilerin açıklamaları, her zaman ki gibi "Filistin halkının dostu" görünme çabasının ürünüdür. Bunun üzerinden hem içeride hem dışarıda, özellikle de Ortadoğu'da siyasi prim yapamaya çalışıyorlar. Onlar, bunu her fırsatta yapıyorlar. Oysa görüntü farklı gibi gözükse de, Siyonistlerle işbirliği devam ediyorlar.

AKP ile Siyonistler arasında bazı çıkar taşımaları olsa da, saray rejim her zaman İsrail'e hizmet eden işler yapmış, yapmaya da devam ediyor. Örneğin AKP döneminde Siyonist rejimle ticaret hacmi dört kat arttı. Filistin halkının tepesine bomba yağdıran İsrail'i pilotlar 2004-2009 yılları arasında Konya ovasında uçuş eğitiminden geçirildi.

İsrail başbakanı iken 'Beyrut kasabı' Ariel Şaron ile Tayyip Erdoğan arasında kırmızı telefon hattı bağlantısı kurulmuştu. Kürecikte ABD'nin kurduğu radar üssü, dolaysız bir şekilde İsrail'e hizmet ediyor. Siyonist rejimden 20 milyon do-

lar rüşvet aldıktan sonra Mavi Marmara gemisinde katliam yapan İsrail askerleri hakkında uluslararası mahkemede dava açılmasına engel oldular...

Görüldüğü üzere Filistin davası ya da Filistin halkının acıları AKP şeflerinin umurunda değil. Onlar, yıllardan beri bu halkın acılarını istismar ediyorlar. Şimdi de istismarlar zincirine yeni bir halka eklediler.

Emirliklere hakim olan şeyh takımının Filistin halkına ihanetleri ne kadar kesirse, AKP şeflerinin ahlaksızca/riyakarca Filistin halkını istismar ettikleri de o kadar kesindir.

Devrimci siyasi tutsaklar üzerindeki tecrit, pandemi önlemleri bahanesi adı altında daha da ağırlaştırıldı. Kontrol altına alınamayan pandemiye rağmen sermaye iktidarı devrimcileri hapishanelerde tutsak tutarak ölüme terk ediyor.

AKP-MHP iktidarı pandeminin başında siyasi tutsakları kapsam dışında bırakarak "adli suç" kapsamındaki dosyalarda ceza ertelemeleri ve indirimler gerçekleştirmişti. Siyasi tutsakların ise avukat ve haftalık görüş hakkı baştan itibaren aylarca askıya alındı, yaz aylarında ise kapalı görüş hakkı kullandırılmaya başladı. Adalet Bakanlığı'nın bu süreçte görüş hakkının yerine görüntülü telefon görüşmesi tanınacağı açıklamaları ise demagoji olmanın ötesine geçmedi. Aylar boyunca haftalık 40 dk ile 60 dk arasında yapılan görüş hakkından mahrum bırakılan tutsaklar haftada 2 ayrı

Komünist tutsak Onur Kara: "Kargo hakkımız gasp ediliyor"

gün tanınan toplam 20 dakikalık telefon görüşmesiyle dışarıyla bağ kurabildiler.

Yüzlerce devrimci siyasi tutsak hem salgınla ve hem de salgın önlemleri gerekçesine dayanarak tecrit koşullarını daha da ağırlaştırılan insanlık dışı uygulamalarla yüz yüze bırakılmış durumda. Bu koşullarda tutsakların tedavi olabilmeleri mümkün olmadığı için hasta olmak bile yasaktır.

Bu çerçevede komünist tutsak Onur Kara, mektup ve telefonla Tekirdağ 2 Nolu F tipi Hapishanesi'nde de keyfi uygulamaların ve hak gasplarının arttığına dair bilgiler verdi. Hapishanede kitap ve devrimci-sosyalist yayın hakkı pandemi

öncesinde yasaklanmıştı. Pandemi ile birlikte günlük gazeteler haftada bir verilmeye, mektup almak ve göndermek ayları bulmaya başladı.

Onur Kara'nın bildirdiğine göre, hapishanede verilen mücadeleler sonucunda kargo ile kitap temin etmenin önündeki engel kaldırıldı. Ancak tutsakların kargo hakkına ilişkin sınırlama getirildi. Hapishane yönetimi keyfi olarak kargoları 2-3 ayda bir açmaya ve kişi başına 1 kargo kabul etmeye başlamış durumda. Onur Kara, ailesi tarafından 2,5 ay önce yollanan ve hapishaneye ulaşan kitap kargosunu hala teslim almadı ve içinde giysisinin bulunduğu aynı

anda yollanan 2. kargo paketi de geri yollandı. Bunun üzerine Onur Kara'nın ailesi, hapishane idaresini arayarak kargonun geri yollanmasının nedenini sorduklarında "Herkesin bir kargo hakkı olduğu" şeklinde yanıt aldıklarını aktardı. Aile aynı paketi 2. kez yollamak zorunda bırakıldı. Kargo tutsakların ihtiyaçlarını temin edebilecekleri tek kanal haline getirilmişken bu hak da böylece gasp edilerek ayrıca bir cezalandırılma yöntemi devreye sokuldu.

Sermaye iktidarının akıl almaz uygulamalarla pandemi sürecini tecriti koyulaştırmanın fırsatına çevirmeye çalıştığı görülmektedir. Adalet Bakanlığı genelgesi ile uygulanan bu pervasızlığın son bulmasının tek yolu ilerici ve devrimci kamuoyunun siyasi tutsaklarla dayanışmasıdır.

İstanbul Sözleşmesi tartışmaları üzerine

İstanbul Sözleşmesi'ne yönelik tartışmalar, AKP Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş'un sarf ettiği, "Sözleşmeden çekilme ile ilgili hazırlık yapılıyor. İstanbul Sözleşmesinin imzalanması yanlıştır. Nasıl usulünü yerine getirerek imzalanmışsa, usulünü yerine getirerek sözleşmeden çıkılır" sözleriyle başladı. O günden bu yana kadın örgütlenmeleri ve demokratik kitle örgütleri İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkan eylemlilikler gerçekleştirdiler.

Süren tartışmalarda bir yanda "İstanbul Sözleşmesi yaşatır" diyen feminist ve ilerici demokratik kadın örgütlenmeleri ile demokratik kitle örgütleri ve siyasi çevreler, hatta AKP'li kadın örgütleri, diğer yanda ise sözleşmenin "aile kurumu"nu yok edeceğini iddia eden gerici grup bulunuyor. Sözleşmeden çekilme niyeti karşısında eylemli tepkilerin ortaya konulması elbette önemli. Fakat tartışmalar kadın cinayetlerinin ve kadına yönelik şiddetin kaynağı bir yana bırakılarak yürütülüyor.

Tartışmanın dar bir alana sıkışması yalnızca AKP'nin elini güçlendirmeye yarıyor. Zira AKP bugünlerde sözleşmeye şerh koyma ya da kendi sözleşmesini yazma alternatiflerini gündeme getirerek, tarafları bu düzlemde bir tartışmaya itiyor. "Sözleşme ile kadın cinayetleri arttı mı, azaldı mı?", "sözleşme eşcinselliği teşvik ediyor mu, etmiyor mu?" soruları arasında boğulan, "aile yapısını bozuyor", "gelenekleri köreltiyor" gibi söylemlerle süren bu tartışmalar, sözleşmenin revize edilmesi noktasına gelip tıkanıyor. "Yerli ve milli sözleşme" propagandasının gerisinde AKP zihniyeti yatıyor: Sayısız kez tekrarlanan kadın ve erkeğin eşit olmadığı savı ve "ailenin korunması" adına kadınların kurban edilmesinde kararlılık!

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR MI?

Dinci gericiliğin "ailenin korunması" adına ortaya attığı argümanları ele almadan önce bir noktayı açıklığa kavuşturmakta fayda var. Kadın hakları çerçevesinde sözleşmenin uygulanması elbette talep edilmeli. Ancak AKP'nin sözleşmeyi hedef tahtasına çakmasıyla sözleşmeye daha fazla anlam yüklenmiş durumda. Öyle ki, kadın sorununun çözümü neredeyse İstanbul Sözleşmesi'ne dayandırılacak.

Kadın sorununun sosyo-ekonomik temelini, tarihsel-toplumsal boyutunu göz ardı ederek kadının kurtuluşunu bir takım yasal düzenlemelerle olacağını vaaz etmek elbette yeni bir olgu değil. Reformizmin ufuksuz bakışının sonuçsuz girişimlerinden yalnızca biri. Tarihsel-toplumsal bir sorun olan kadın sorununu devralarak ona yeni bir boyut kazandıran kapitalist sistemin temsilcilerinin imza attıkları bir sözleşmedir İstanbul Sözleşmesi. Uluslararası planda kadın haklarını koruma noktasında ileri bir sözleşme olma özelliğini taşısa da, sonuçta Avrupa Konseyi'nin hazırladığı ve sistem içerisinde varlığını sürdüren "demokratik" anlayışın ürünü olarak kadın hakları noktasında sınırlı bir metindir. Kadın cinayetlerinin ve kadına yönelik şiddetin, toplumsal cinsiyet rollerinin kapitalist devletin atacağı adımlarla ortadan kalkacağı boş inancını yaymaktadır.

Kadınların şiddete uğraması karşısında alınacak önlemler elbette önemlidir. Ancak Türkiye'de sözleşme çerçevesinde çıkarılan 6282 sayılı yasanın tam olarak uygulanmadığı ortadadır. Elbette bu tek örnek değildir, pek çok yasanın kağıt üzerinde kaldığı bilinmektedir. Kadına şiddet sorunu üzerinden yaşanan da budur. Yasalar kadınlara tutunacak bir dal uzatmaktadır, fakat bu dal kuru ve ince olduğu ölçüde kırılmaya meyillidir. İstanbul Sözleşmesi tartışmalarında olduğu gibi, birileri usulen imzalayıp sonrasında da usulen çekiliyorum diyebilmektedir. Sözleşme savunulurken bu temel önemde gerçek bir an bile unutulmamalıdır.

AKP'NİN GERİCİ EMELLERİ

AKP cephesinden tartışılan aslında bir kağıt parçası değil bir zihniyettir. Her zamanki gibi dinci gerici cephe kendi emellerini açıkça ifade etmekte sakınca görmemektedir. Kadın ile erkeğin "fıtratları gereği" eşit olamayacağını savunan AKP gericiliği, gelinen yerde adımlarını somutlama gayreti içindedir. İstanbul Sözleşmesi'nden duyulan rahatsızlığın nedeni, sözleşme maddelerinin ötesinde sözleşmenin ortaya koyduğu kadın-erkek eşitliği olgusudur.

Dinci-gerici cephenin argümanları ciddiyetten uzaktır. Sözleşme maddelerinin eşcinselliği savunduğu, nikahsız yaşamı teşvik ettiği, böylece aile kuru-

munu dinamitlediği savları ile sözleşme çarpıtılmaktadır. Sözleşmede, "Taraflar bu sözleşme hükümlerinin, özellikle de mağdurların haklarını korumaya yönelik tedbirlerin, cinsiyet, toplumsal cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya başka tür görüş, ulusal veya sosyal köken, bir ulusal azınlıkla bağlantılı olma, mülk, doğum, cinsel yönelim, toplumsal cinsiyet kimliği, sağlık durumu, engellilik, medeni hal, göçmen veya mülteci statüsü veya başka bir statü gibi, herhangi bir temelle dayalı olarak ayrımcılık yapılmaksızın uygulanmasını temin edeceklerdir" maddesinde yer alan "cinsel yönelim" ve "toplumsal cinsiyet kimliği" gibi kavramların Türk toplumunun yapısına uymadığı iddia edilmektedir. Oysa burada yalnızca şiddet mağdurları arasında ayırım yapılmayacağı vurgulanmakta, bu temel bir insan hakkı olarak tanımlanmaktadır.

İtiraz edilen bir diğer madde ise şudur: "Taraflar kadınların daha aşağı düzeyde olduğu düşüncesine veya kadınların ve erkeklerin toplumsal olarak klişeleşmiş rollerine dayalı ön yargıların, törelerin, geleneklerin ve diğer uygulamaların kökünün kazanması amacıyla kadınların ve erkeklerin sosyal ve kültürel davranış kalıplarının değiştirilmesine yardımcı olacak tedbirleri alacaklardır."

Bu maddede yalnızca kadınları aşağılayan gelenek ve töreler hedef alındığı halde, tartışma bir bütün olarak Türk gelenek ve göreneklerine genişletilerek, algı yanılsaması yaratılmaktadır. Sözleşmede geçen "partner" terimi de gericiliğin hedefindedir. Oysa sözleşme sadece evlilik kurumu içindekileri değil, tüm aile üyelerini, evli olsun olmasın tüm şiddet mağdurlarını korumayı öngörmektedir.

Öte yandan İstanbul Sözleşmesi'nde yer almadığı halde nafaka uygulaması tartışmalara dahil edilmektedir. Şiddeti önlemek için mağduru beyanı esas alınarak tedbir amaçlı uygulanan uzaklaştırma kararı hukuksal düzleminden koparılmakta, "kadının beyanı ile tutuklamaların yapıldığı" ve ailenin parçalandığı iddia edilebilmektedir.

KAPİTALİZMİN CAN SİMİDİ "AİLE"

"Toplumsal cinsiyet eşitliği" kavramıyla geleneklerin hedef alındığı ve eşcinselliğin teşvik edildiği yalanları ile gerici hassasiyetler üzerinden prim yapı-

maya çalışılmakta ve "aile kurumu"nun tehlikede olduğunu vaaz edilmektedir. Oysa bozulmasından korkulan düzenin "aile"si bizzat kapitalizmin eseri olarak yıkıma uğramaktadır. Sömürü çarkları arasında ezilen insanlar geçim derdi yüzünden "aile" kurmaktan uzak durmakta ve boşanmalar sürekli artmaktadır. Aileler borçları nedeniyle toplu olarak intihar etmektedir. "Ailenin dağılması"nın gerisindeki en temel nedenlerden biri ekonomik sorunlardır. Bahsedilen toplumsal yozlaşma ise nikahsız yaşamak ya da LGBT eli ile değil bizzat kapitalizmin çürümüş değerleri yüzünden yaşanmaktadır.

"Toplumsal ahlak" adı altında kadın haklarına saldırılanlar, artan ev içi şiddet ve aile içi tecavüzleri görmezden gelmektedirler. Babasının kendi kızından tahrik olabileceğini vaaz edenlerin, 9 yaşındaki kız çocuklarının evlenebileceğini söyleyenlerin, çocuk tecavüzü karşısında "bir kereden bir şey olmaz" diyenlerin ahlaktan söz etmeleri gülünçtür. Dolayısıyla "ailenin dağılması"nın faillerini sözleşme maddelerinde aramaları boşunadır. Zira fail bizzat kendileridir.

Bizzat düzenin kendisinin temellerini sarstığı "aile kurumu"nu toparlamak adına kadınlar öne sürülmektedir. Ailenin parçalanmasından kadınlar sorumlu tutulmakta, "annelik kutsal görevini" inkar eden, evlenmeyen, "çocuklarını bırakıp işe giden", "boşanmak isteyen" kadınlar günah keçisi ilan edilmektedir. Çünkü, ailenin devamını sağlama görevi biçilen kadının zincirlerini kırması, üretime ve toplumsal yaşama katılması, kapitalizmin mezar kazıcıları ordusunun büyümesi demektir.

İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmek, kadın düşmanlığı çerçevesinde dinci-gerici iktidarın atacağı adımlardan yalnızca biridir. Sözleşmeden çıkılsa da, "niyet beyanı" mektubu yazılsa ya da yeni bir yasa hazırlansa da, AKP zihniyeti kadınların özgürlük ve eşitlik mücadelesine ket vurmaya devam edecektir. Ancak korkulan olacak, düzenin "aile kurumu" eninde sonunda parçalanacaktır. Çünkü kapitalizmin çöküşüyle birlikte her türden eşitsizlik, baskı ve sömürü mekanizmaları tarihin çöplüğüne atılacaktır.

Okulların açılması tartışmaları üzerine

Paralı eğitim rantının muslukları kurumasin

Ortaya çıkışından bu yana mevsimler geçmesine rağmen Covid-19 salgını insanlığın üzerine bir kabus gibi çöktü. Kontrol altına alınamadığı gibi yeni dalgalarla yayılan bu hastalığın esas sorumlusu kapitalist sistemdir. Hastalığın bulaşıcı etkisi ilk dönem gizlendi. Ekonomik çıkarlara öncelik verildiği için ulaşım yolları açık tutularak virüs dünyaya yayıldı. Sömürü çarkları dönmeye devam etsin diye fabrikalar açık tutuldu. Bu kepezelikler yetmiyormuş gibi, halk sağlığını koruyacak ciddi önlemler de alınmadı. Yani neresinden tutarsanız elinizde kalan bir süreç yönetimi var. Bilimsel ve teknolojik imkanlar kullanılsaydı Covid-19, pandemi boyutuna gelmeden kontrol altına alınabilirdi. Oysa tüm imkanlara rağmen bunun yapılmamasının bir temel gerekçesi var: O da daha fazla kâr, daha fazla ranttır.

Koronavirüs pandemisi kapitalizmin halkın sağlığını hiçe saydığı ilk örnek değil elbette. Tarihine bakıldığında kapitalist sistemin işçilerin, emekçilerin ve onların çocuklarının sağlığını göz ardı ettiğini kanıtlayan sayısız örnek görülür. Bu uygulamalar, çocukların okul saatlerinin fabrikalardaki çalışma saatlerine göre düzenlendiği ve çoğunlukla çocukların okullara gitmesinin engellendiği "vahşi" kapitalizm döneminden bugüne kadar devam ettirildi.

Bugün okulların yeniden açılması gündem de bu çerçevede yoğun tartışmalara neden oluyor. Bilim insanları konuyu toplum sağlığı açısından ele alarak sosyal ve psikolojik boyutlarıyla irdeliyor. Burjuvazinin sözcüleri ise yalan/dolanla insanları kandırarak kasalarını doldurmanın peşine düşmüş durumdadır.

Elbette bu rezil tablo sadece Türkiye ile sınırlı değil. Tüm dünyada benzer tartışmalar yapılıyor. Burjuvazinin farklı ülkelerdeki temsilcileri benzer yalanlar söylüyor. Ha yanı başımızda ha denizlerin ötesinde olmuşlar, fark etmiyor. Ağızlarından farklı dillerin tınıları çıksa da konuştukları dil, paranın, sermayenin aynı kan ve gözyaşı ile harmanlanmış lanetli dildir.

Türkiye'deki tartışmaları bir kenara bırakarak gözlerimizi dünyaya çevirelim. Zira dünyanın çeşitli yerlerinde açılan okullar ve ortaya çıkan sonuçlar var. Şimdi AKP-MHP iktidarının ortalığı toza/du-

mana boğan yalanlar kampanyasını bir kenara atıp somut bilimsel gerçekliklere uzanabiliriz.

AÇILAN OKULLAR KAPANİYOR, ÇOCUKLAR HASTALANIYOR

Tüm tartışmalara rağmen dünyanın çeşitli yerlerinde okullar tekrar açıldı. ABD, Brezilya, Fransa, Almanya okulları açan bazı ülkeler. Birçok ülke ise okulları Eylül ayında açacağını ilan etti. Ülkeden ülkeye ya da ülkelerin kendi içlerinde bölgeler arası değişiklikler olmakla birlikte okulların açıldığı her yerde sonuç tam bir fiyasko oldu. İşte bazı örnekler:

-ABD'de tam zamanlı ve yüz yüze eğitime başlandı. Fakat eğitim-öğretim döneminin başlaması ile ortaya, bizdeki YKS dönemindeki sınav bahçelerinden tanık olduğumuz, skandal görüntüler ortaya çıktı. Daracık koridorlarda maskesiz ve fiziksel mesafenin olmadığı görüntüler tüm dünyayı şoke etti. Bazı okullarda onlarca öğrenci hastalandı. Bu durumda olan okulları kapatmak zorunda kaldılar.

Tek tek okulların dökümleri mevcut olsa da biz tablonun toplamına bakmaya çalışalım. *Sunday* gazetesinde yayınlanan Amerikan Pediatri Akademisi'nin yeni raporuna göre ABD'de okulların açıldığı döneme tekabül eden Haziran ayının son iki haftasında, yaklaşık 100 bin çocuk koronavirüse yakalandı. Bu çocukların %40'ının yoğun bakım ünitesine ihtiyaç duyduğu belirtiliyor. Rapor, Amerika'daki 5 milyonun üzerindeki hastanın 338 bininin çocuklar olduğunu ifade ediyor.

Cuma günü yayınlanan bir başka rapor ise çocuklar arasında hastaneye yatırılma oranının yükseldiğini saptıyor. Hastalanan her üç çocuktan biri yoğun bakım ünitesine ihtiyaç duyarken bu oranın yetişkinlerle aynı olduğunun altı çiziliyor. Amerika'da oluşan bu tablodan dolayı okulların tekrar kapatıldığını ve öğrencilerle öğretmenlerin karantinaya alındığını da belirtelim.

-Brezilya'nın Manaus şehrinde ise okullar bir hafta önce açıldı. Bu süre bile hastalığın hızla yayılmasının anlaşılmasına yetti. Öyle ki okulların açıldığının ertesi günü tüm gün ders veren bir öğretmen akşam saatlerinde korona belirtileri göstermeye başladı. İki gün sonra ise şehirde dezenfeksiyon işlemleri için kapatılan okul sayısı 8 oldu. Ancak öğrenciler ve öğretmenler karantinaya alınmadan tekrar okula gönderildiler. Sonuç olarak şehirde bulunan okulların %30'una tekabül eden 36 okulda koronavirüs vakası tespit edildi.

-Almanya'nın çeşitli bölgelerinde okulların açılış tarihleri farklı olsa da bir tek ortak nokta var ki, o da açılan okulların tekrar kapatılmasıdır. Fransa'da ise Haziran'ın son haftalarında okullar açılmış olsa da araya giren tatil ile okullar kapandı. Mayıs ayında okulları açan ve ardından kapatmak zorunda kalan Fransa için asıl kritik aşama Eylül ayında başlayacak.

YALANLARINIZ...

Dünya çapında okullar açıldı ancak

hasta sayısındaki hızlı artıştan dolayı tekrar kapatıldı. Öte yandan sendikalar, demokratik kitle örgütleri ise okulların açılmasının ertelenmesini talep ediyor. Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) okulların açılması için önerdiği tarih ise Ocak 2021.

Okulların yeniden açılmasının öğretmenlerin, öğrencilerin ve ailelerin sağlığını tehdit edeceği somut olarak görüldü. Fakat bu gerçeğe gözlerimizi kapatmamızı isteyenlerin ortaya attığı argümanlar da var. 3 başlık altında toplanan bu yalanlar serisi, medya tekelleri aracılığıyla dünyanın her tarafına yayıldı.

İlk yalan çocukların hastalığa yakalanmadığı, yakalansa dahi hastalığı hafif atlattığı iddiasıdır. ABD'de hazırlanan raporların da gösterdiği gibi çocuklar pandemiden etkileniyor ve hastanede tedavi görecektir, hatta yoğun bakıma ihtiyaç duyacak ölçüde hayatları risk altında. Mayıs ayından bu yana ABD'de koronavirüs bulaştığı için yaşamını yitiren çocuk sayısı 90'a ulaştı.

İkinci yalan ise, çocukların taşıyıcı olmadıklarına yönelik. Ancak Amerika, İtalya ve Güney Kore'deki örnekler üzerinde yapılan araştırmalar gösteriyor ki, çocuklar yetişkinlere göre daha kolay taşıyıcı rolü oynuyorlar. Chicago'da yapılan bir çalışmada, bebekler ile küçük çocukların yetişkinlere oranla virüsü boğazlarında veya soluk borularında taşıma kapasitelerinin 100 kat daha fazla olduğu tespit edildi.

Üçüncü yalan ise okulların "güven-

le” açılacağı iddiasıdır. Oysa Florida üniversitesinde yapılan son çalışmada Covid-19’un yayılma çapının 16 adım uzaklığında olduğunu ortaya koydu. Bu bilgiyle beraber, sınıfların mevcut sayısı da göz önüne alındığında, okulların “güvenli” alanlar olamayacağı kesinleşti. ABD ve Brezilya’daki örnekler, dünyanın birçok ülkesinde açılan okulların kapatılması, bu söylemin sahtekarlıktan ibaret olduğunu gösteriyor.

İNSANLIĞIN BAŞINDAKİ BELA KORONA DEĞİL KAPİTALİZMDİR

Elbette ki, eğitim ve öğretim çocukların gelişimi açısından önemini koruyor ancak pandemi koşullarında yüz yüze eğitimin taşıdığı riskler toplum sağlığını tehdit ediyor. Açılan okullar kapatılmak durumunda kalmışken, bilim insanları ısrarla uyarırken burjuvazinin temsilcilerinin eğitim ve öğretimin sürdürülmesindeki ısrarı nereden kaynaklanıyor?

Türkiye’de yaşanan YKS ve LGS sürecinde çocukların ve gençlerin sınava girme tarihini turizm sektörünün ihtiyaçları üzerinden ayarlayan AKP-MHP rejiminin, paralı eğitimin sağladığı rantı göz ardı etmesi mümkün değildi. Özel okulların kasalarının dolmasının garanti edilmesi, devlet okullarında “ihtiyaçlar” adı altında toplanan paralar, okul servislerinin oluşturduğu rant, kursların, etüt merkezlerinin kasalarının dolması vb. Bu çarkların dönmesi için okulların açılması gerekiyor.

Pandemi sürecinde geliştirilen alternatiflerden biri olan uzaktan eğitimin geçtiğimiz dönem pratiği başarısız oldu. Uzaktan eğitimin bu dönemin ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde yapılabilmesi, elbette ki belli sınırlar içerisinde mümkün ancak kapitalizmin doğası ile taban tabana zıt. Tüm öğrencilerin bilgisayar ve internet gibi teknik ihtiyaçlarının karşılanması bile kapitalizmin sırtlamak istemediği bir yük. Ve halihazırda kapitalizmin doğal bir sonucu olan eğitimde fırsat eşitsizliği bu alternatifin hayata geçmesini engelleyen bir diğer önemli etkenidir.

İşte bu olgulardan dolayı AKP-MHP rejimi okulların açılmasında ısrar ediyor. Sömürü çarklarının dönmesi için işçiler nasıl çalışmaya zorlandıysa, Dardanel çalışma kampına dönüştürüldü ya da Vestel’de olduğu gibi işçiler ölüme sürüldüyse, emekçilerin çocukları ile geçinmek için çalışmak zorunda olan öğretmenleri de okullara gönderilecek. Hem kapitalistler hem onların iktidarı için önemli olan işçi ve emekçilerin sağlığı veya hayatı değil; sömürü çarklarının dönmesi, kasaların dolmasıdır. Pandemi süreci kapitalizmin bu barbarlığını bir kez daha tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermiştir.

Üniversitelerin açılmasına dair “sözünü söyle”!

Eğitimin yeniden başlamasıyla ilgili açıklama yapan YÖK, üniversitelerin 1 Ekim’den itibaren açılacak şekilde düzenlemeler yapmasını istedi. Açıklamada, her üniversitenin durumu değerlendirmesi ve kararı ona göre vermesi istendi.

Üniversitelerde örgün eğitime ara verilen 16 Mart tarihinden bugüne, salgının seyriinde kayda değer bir gerileme olmadı. Tersine, sermaye iktidarının “normalleşme” sürecini başlatmasıyla daha önce alınan yüzeysel önlemler de terk edildi. Bundan dolayı son haftalarda hasta sayısında büyük artışlar oldu. Bazı hastanelerin dolu olduğuna dair haberler yayınlanınca, dinci-gerici AKP-MHP iktidarı gerçekleri halktan saklama telaşına düştü. Halen gerçeği işçi ve emekçilerden, gençlerden saklamaya, durumun “olağan” olduğu yalanıyla göz göre göre toplumu kandırma ya devam ediyor.

Koşullar böyleyken, bilim insanları alınan önlemlerin yetersizliğini, salgının seyri doğrultusunda eğitim kurumlarının bir süre daha kapalı kalması gerektiğini hatırlatıyor. Buna rağmen dinci-gerici iktidar her şeyin “normal” olduğu yalanını yutturma ve okulları

açma dayatmasında ısrar ediyor. İlk ve orta öğretimler için açıklanan 21 Eylül, üniversiteler içinse 1 Ekim tarihleri işçilerin, emekçilerin, gençlerin, çocukların sağlığı değil, kapitalistlerin çıkarları gözetilerek belirlenmiştir!

Sermaye iktidarı, salgın sürecini toplum sağlığını değil, kapitalistlerin çıkarlarını gözeterek, şeffaf olmayan bir şekilde yönetiyor. AKP-MHP iktidarının bu pervasızlığı, kapitalist sistemin temel kuralının daha fazla kâr olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi.

Bu olgulara ve bilim insanlarının uyarılarını dikkate aldığımızda, üniversitelerin açılması için öngörülen 1 Ekim tarihi ve sonrasında, virüse yakalanma riskinin artarak devam edeceğini öngörmek zor değil. İşte bu koşullarda, gerekli önlemler alınmadan üniversiteleri açmak koronavirüsün dersliklerde, kampüslerde, yurtlarda hızla yayılmasına davetiye çıkaracaktır.

YÖK’ün açıklamasında 1 Ekim tarihi sonrasında eğitimin nasıl devam edeceği üniversitelerin inisiyatifine bırakılmıştır. Burada inisiyatif ise üniversitelerin gerçek özneleri olan öğrenciler, öğretim görevlileri ve çalışanlar değil; yandaş rektör ve dekanlar, üniversite

konseyinde yer alan sermayedarlardır. Geleceğimiz hakkında bize söz söyleme imkanı tanınmazken, gençliğin ve eğitim emekçilerinin sağlığı bir avuç yandaşın ilkel insafına bırakılmak istenmektedir.

Kapalı kapılar ardında yapılan toplantılarla sağlığınıza, geleceğimize, eğitim hakkımıza dair kararlar alamazsınız!

Online eğitim süreci boyunca yaşanan kaosu baş sorumlularına karar hakkı tanınırken, üniversitelerin özneleri olarak sessiz kalmayacağız. 1 Ekim sonrası, üniversitelerin eğitime nasıl devam edeceğine dair sözümü söylemek için üniversitenin özneleri olarak harekete geçmek zorundayız. Eğitimde yaşanan kaosu sorumluları bizler değiliz. Eğitimin özneleri ise bizleriz. O halde eğitime nasıl devam edileceğine dair kararları da biz almamız. Bu kapsamda öğrencileri üniversite meclislerini kurarak karar alma süreçlerine dahil olmaya çağırıyoruz. Her üniversitede bölüm bölüm oluşturulacak online toplantılarla okulların açılıp açılmamasına dair kararlar almamız. Geleceğimize dair kararları kendimiz almak için en geniş katılımı “sözünü söyle” toplantılarında buluşalım!

Faturayı kapitalistler ve saraylarda sefahat sürenler ödesin!

Türkiye'nin ekonomisi her geçen gün daha fazla alarm veriyor. Yıllardır yaşanmakta olan ekonomik ve siyasal kriz, pandemi ile dünya genelinde daralan ekonomi ve son süreçte Türkiye'nin yaşadığı siyasal gerilimlerle her geçen gün daha fazla derinleşiyor.

Tüm ekonomik veriler krizin boyutlarını ortaya koyuyor. Geçtiğimiz yıla göre 7 aylık bütçe açığı 68 milyar 682 milyon TL'den 139 milyar 147 milyon TL'ye yükseldi. Yani geçen yılın iki katı bir bütçe açığı oluşmuş durumda. Aynı dönemde faiz dışı açık ise 10 milyar 219 milyon TL'den 59 milyar 433 milyon TL'ye fırladı. Ekonomideki kötüye gidişi doların önlenemeyen yükselişi de gösteriyor. Dinci-faşist rejim kur artışı bizi etkilemiyor safsatalarıyla emekçileri aldatmaya çalışsa da, rakamlar ve günlük yaşamdaki yansımaları tam tersini gösteriyor. Türkiye'nin dış borcu her geçen gün katlanarak büyüyor. Sadece merkezi yönetimin 30 Haziran itibari ile toplam borcu 1 trilyon 631 milyar TL'ye dayanmış durumda. Borçların bu boyuta ulaşmasının temel etkenlerinden biri de döviz üzerinden borçlanmadır. Kurun bir kuruş bile artmasının hazineye etkisi milyarlar olabilmektedir.

Hal böyle iken, AKP-MHP iktidarının icraatları krizi daha da derinleştirmektedir. Merkez Bankası döviz rezervlerinin piyasaya sürülmesi, devlet bankalarının elindeki döviz cinsi sermayenin zorla alınması gibi yöntemlerle kuru sabitlemeye çalışan saray rejimi artık yolun sonuna gelmiş görünüyor. Döviz üzerinden borçlar artarken, TL üzerinden borçlanma da faiz değişkenli olduğu için, yakında beklenen faiz artışı borcu daha da katlayacaktır.

Ekonomistler, Türkiye'nin mevcut tablosunda, IMF ve Dünya Bankası gibi sermaye örgütleri ya da ABD gibi hay-

dutlarla swap anlaşmaları yoluyla para transferi yapmak dışında bir çözüm yolunun olmadığını söylüyorlar. Bunun sonucu ise, emperyalistlerin ekonomik ve siyasal müdahalelerin daha da artması ile işçi ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarının daha da ağırlaşması olacaktır.

Saray rejimi iktidara geldiğinden beri özelleştirmelerle, yağma ve talan politikalarıyla, kara para aklamalarıyla ve elbette azgın bir sömürüyle krizlerini ötelemeye çalıştı. Buna rağmen patlak veren krizlerin faturası sosyal yıkım saldırılarıyla işçi ve emekçilerin sırtına yükledi.

Gelinen yerde ise krizi biraz olsun hafifletmek bir yana tam bir iflas tablosuyla yüz yüzedir. Bu durumda yapabileceği tek şey kölelik koşullarını daha da ağırlaştırmasıdır. Bir kez daha fatura işçi ve emekçilere kesilecektir. Nitekim pandeminin ardından ücretsiz izin, kısa çalışma ödeneği, esnek ve güvencesiz çalışmanın

yaygınlaştırılması vb. adımlarla giderek büyümekte olan fatura işçi ve emekçilere ödetilmektedir.

Nitekim işçi ve emekçiler bu yıkıcı süreci etinde-kemiğinde hissediyor. Türkiye'de açlık ve yoksulluk çeken, işsizlik kervanına katılan on milyonlarca insandan bahsediliyor. Saray rejiminin ekonomide "şahlanıyoruz", "uçuşa geçiyoruz" söylemleri artık toplumda etki yaratmıyor. Din istismarı ve şoven milliyetçilik üzerinden yürütülen politikalarla yol alınmıyor. AKP-MHP gericiliğinin kitle desteği her geçen gün erimeye devam ediyor.

Ancak kapitalist sistem bugüne kadar işçi ve emekçilere ödettirilen ağır faturalarla kriz koşullarından çıkmayı başaramamıştır. İşçi ve emekçiler örgütlü mücadeleyi yükseltmedikleri koşullarda, sonuç farklı olmayacaktır.

Salgınla beraber dünyada ve Türkiye'de kapitalistlerin ihtiyaçları doğrultu-

sunda hayata geçen uygulamalar, toplum sağlığı yerine üretimin çarklarının dönmesi ve bir avuç kapitalistin zenginliğinin artması için atılan adımlar, sarayın şatafatlı yaşamından hiçbir ödün vermesi vb., işçi ve emekçilerin gerçekleri görmesini kolaylaştırmakta, öfke ve tepki birikimine yol açmaktadır.

Ancak bu çarkın tersine çevrilebilmesi için öfke ve tepkinin birikmesi yeterli değildir. Krizin emekçilere yansımalarını, baskı ve saldırganlık politikalarını değiştirecek olan işçilerin eylemli mücadelesidir. "Krizin faturasını kapitalistler ve saraylarda sefahat sürenler ödesin!" talebiyle harekete geçmesidir. İşçi sınıfı fabrika fabrika, havza havza yaratacağı örgütlenmeler ile taleplerini yükselttiği ve toplumun diğer ezilen kesimlerini bu mücadele ekseninde sürükleyebildiğinde ancak ekonomik, sosyal ve siyasal saldırıları püskürtmeyi başarabilecektir.

AKP-MHP rejimi ülke ekonomisinin uçuşta olduğunu iddia ederken yağma ve soygun düzeninin bütçe açıkları rekor seviyelerde seyretmeye devam ediyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıkladığı Temmuz ayı merkezi yönetim bütçe verilerine göre bütçe dengesi Temmuz'da 29,7 milyar lira açık verdi. Böylece 7 aylık bütçe açığı 139,1 milyar liraya ulaştı.

7 ayda bütçe açığı 139,1 milyar lira

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın açıklamasında Temmuz ayı bütçe dengesine ilişkin şu ifadeler yer aldı: "2020 yılı Temmuz ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 116,2 milyar TL, bütçe gelirleri

86,5 milyar TL ve bütçe açığı 29,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 107,8 milyar TL ve faiz dışı açık ise 21,2 milyar TL olarak gerçekleşmiştir."

Ocak-Temmuz dönemindeki açık ise geçen yılı ikiye katladı. Geçtiğimiz yılın ilk 7 ayında bütçe 68 milyar 682 milyon TL açık vermişti. Bu yıl ise 139 milyar 147 milyon TL açık verilerek bütçe açığı yüzde 202 arttı.

Aynı dönemde faiz dışı açık geçtiğimiz yıl 10 milyar 219 milyon TL olurken, bu yıl 59 milyar 433 milyon TL faiz dışı açık verildi.

“Yan yana geleceğiz ve bu sisteme karşı çıkacağız!”

Sendikalaştıkları için işten atılan ve 23 gündür fabrika önünde direnen Özer Elektrik işçileriyle konuştuk...

-Özer Elektrik'te sizi sendikalaşmaya iten sebepler nelerdi?

Ücretlerimiz genel olarak çok düşüktü. 8-10 yıllık işçiler Özer Elektrik'te asgari ücret seviyesinde maaş alıyor. Ayrıca ücret zamları kişiden kişiye farklı bir şekilde yapılıyordu. Ücret zamlarımız da çok komik miktarlardı zaten, yaşam pahalılığının bu denli arttığı bu süreçte 50-100 TL gibi komik zamlar alıyorduk. Fazla mesailerimiz elden veriliyordu. Mesai ücretlerimizin bordromuza yansımalarını istiyorduk çünkü bu bizim emekliliğimizden de çalmak demek. İnsan kaynaklarına bu talebimizi belirtiyorduk. Beyaz yakalar zaten kraldan çok kralcılık yapıyordu. Onlardan da çok baskı görüyorduk. Tüm bu sıkıntılarımız birike birike bizi patlama noktasına getirdi. En sonunda iki arkadaşımız bizim adımıza patronun yanına çıktı ve bu sorunların giderilmesini istedi. Aldığımız cevapsa “tamam sizinkini sigortaya yansıtalım fakat bunu diğer arkadaşlarınızla paylaşmayın” oldu. Biz bunu kesinlikle kabul etmedik. Sendikalaşma konusu fabrikada sürekli konuşuluyordu fakat somut adımı bir türlü atamıyorduk, bir kıvılcım bekliyorduk. Bu son yaşananlardan sonra bir arkadaşın “haydi sendikalaşmaya!” demesi kıvılcım oldu. 3 gün içinde üyeliklerimizi gerçekleştirdik. Tabi biraz hızlı oldu, bu kadar hızlı ilerlemesi gerekirdi. Bu hızlı adım patronun kulağına gitti. Aramızdan bize ihanet eden arkadaşımız kendine ihanet etti aslında, farkında değil. Biz de yan yana geldik ve birbirimize söz verdik: Sen benim çocuklarımın hakkını koruyacaksın, ben senin çocuklarının hakkını koruyacağım. 27 Temmuz'da yetki başvurumuz yapıldı. Başvurunun ardından pazartesi işe geldiğimizde patron kartlarımızı bastırmadan bizimle konuşmaya başladı. Öncesinde bir arkadaşımızı kenara çekip isim almaya çalışmış, isim vermeyince hakaretvari bir üslupla kendisini kovduğunu söylemiş. Sonrasında aramızdan öncü bir arkadaşımızı çekiyor, o da “isim istiyorsan ben varım” diyerek rest çekiyor. Sonrasında 4 öncü arkadaşımızla görüşme gerçekleştirdi. “Sendikaya vereceğiniz aidatı ben size ödeyeyim, bırakın bu işleri”

dedi. Yılda bir maaş prim teklif etti. Biz de bu saatten sonra muhatabın sendika olduğunu söyledik.

İşçilerin bireysel olarak yapabileceklerinin bir sınırı var, toplu hareket etmemiz gerekiyor. Bakıyoruz sendikalaşma anayasal bir hak ancak gizli yapmak zorunda kalıyoruz, işten atılıyor. Sendikalaştın diye seni bir suçlu gibi kolluk kuvvetleri eşliğinde fabrikadan çıkartıyorlar. Biz işten atıldığımızda fabrikadan jandarma eşliğinde çıkartıldık. Biz burada fabrika önüne astığımız pankarta bile ceza ödedik. Hakkını istiyorsun dayak yiyorsun, emeğinin karşılığını istiyorsun süründürüyorlar. Bu bir sistem problemi.

- İşten atılmanızın ardından kapı önünde direnişe başladınız. Bu süreç nasıl ilerliyor?

Ayın 27'sinden beri direnişimiz devam ediyor. Burada kamuoyu oluşturmaya çalışıyoruz. Emek dostları geliyor, siyasi kurum temsilcileri ziyaret ediyor. Diğer taraftan yasal sürecimiz de işliyor, arabulucu evresindeyiz.

- Çalışmaya devam eden işçiler üzerinde baskı var mı?

İçeride baskı devam ediyor. Üye arkadaşlarımızı yıldırma çalışıyorlar. Çalışan arkadaşlarımızın ailelerinin numaraları istenmiş, aileler üzerinden de baskı yaratmaya çalışıyorlar. Ayrıca şu an emekli bir astsubay almışlar, fabrikayı kışlaya çevirmiş. Ancak başaramayacaklar. Sen asker olabilirsin ancak ben vatandaşım, işçiyim. Sen o üniformayla rahat etmiş olabilirsin ama ben işçi olarak açlık sınırında ağır koşullarda çalışıyorum. Bu ne insani bir tutum ne de hakla bağdaşır. Aramızda daha önce böylesi süreçler

yaşayan, direnişlerde bulunmuş arkadaşlarımız da var. Biz baskılarla karşılaşacağımızı biliyorduk. Eğer hakkını istiyorsan o baskıya dayanacaksın. Bu baskılar bizi yıldırılmaz. Bizi 25/2'den çıkardılar, bunu da bir korku unsuru olarak kullanıyorlar, bir daha başka yerde iş bulamazsınız diye. Bunun da boş bir iddia olduğunu anlatıyor, arkadaşlarımızın korkularını gidermeye çalışıyoruz.

- İçinde bulunduğumuz pandemi süreci sermayedarlar tarafından kullanılıyor; ücretsiz izinler, kısa çalışma ödenekleri ile patronları ihya ediliyorlar. Diğer taraftan işten çıkarmalar yasak deniyor ama işçi kıyımı sürüyor. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

En çok vergi bizden kesiliyor, fazla mesailerimiz gasp ediliyor. Sonra da yaptıkları üç kuruş zamma zam diyorlar. Onlar bize zam yapmıyor ki bizden kestiklerini bize veriyorlar. Patronların cebinden hiçbir şey çıkmıyor. Şalter inmediği sürece bu iş böyle sürer. Devlet politikaları sermayedarların ihtiyaçları üzerinden şekilleniyor. Patronlar işçilerin zayıf karnını biliyorlar, ekonomik açıdan zor durumumuzu kullanıyorlar. Satın almaya çalışıyorlar. Önce yoksullaştırıp sonra bu durumu kullanmaya çalışıyorlar. Ama meselenin toplumsal olduğunu görmemiz gerekiyor.

Bir de acılara, haksızlıklara alıştırdık. Pandemi sürecinde işten atılmaya devam ediyor. Vestel olsun, Dardanel olsun, Özer Elektrik olsun işçiler zorla çalıştırılıyorlar. Güya işten atma yasağı var. Toplum olarak alıştırdık, bugün Özer Elektrik'te yarın başka bir yerde. Medya da haksızlığa uğrayan, bu haksızlığa karşı

ses çıkararak işçilere yer vermiyor. Bu siyasilerin sorunu değil, bu toplumun sorunu. İşçiler katlediliyor, işsizlik yüzünden kendini yakıyor insanlar, cinnet geçirip ailesine zarar veren insanlar var. Bunlar bu ülkenin temel sorunları. Bu toplum bu şekilde gitmez.

İşçiler olarak birbirimize sahip çıkmamız gerekiyor. Bazen işçi arkadaşlarımız arasında da “patron bize ekmek veriyor” bakışı oluyor. Patron bize ekmek veriyor, biz ona 10 ekmek kazandırırıyorsa o bize çeyrek ekmek veriyor. Onun benim emek gücüne ihtiyacı var. İşçi maliyeti bu ülkede hep masraf olarak görülüyor. En düşük kalemdir işçi maliyeti. İşçinin alınterinden maliyet hesabı yapıyorlar.

Sistem sana dolgun maaş vermiyor, fazla mesaiye mecbur bırakıyor. Günde 12 saat çalış ki dinlenmeye vaktin kalmasın, düşünmeye vaktin kalmasın, sosyal hayata vaktin kalmasın. Eve gidince yorgunluktan çocuğunu sevmiyorsun, öyle ki patronun işiyle yatıp onun işiyle kalkıyorsun.

- Bu sorunlara karşı işçiler ne yapmalı, iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

İşçi sınıfı olarak dayanışma içinde olmak zorundayız. Kesinlikle korkmamalıyız. Bireysel olarak hak alamayız, sendikalaşmalıyız. Hayatımızı patronun iki dudağı arasına bırakmamalıyız. Patronların çok kullandığı bir laf vardır, “senin yerinde olacak kapıda binlerce insan var.” Bizim dayanışma içinde olmamız bu yüzden bir zorunluluk. Yan yana geleceğiz ve bu sisteme karşı çıkacağız.

Ağır çalışma ve yaşam koşullarına karşı örgütlü mücadeleyi büyütelim!

Avcılar'daki bir tekstil fabrikasında çalışıyorum. Bir kadın işçi olarak çalıştığım fabrikada birçok hak gaspıyla karşı karşıya kalıyoruz. Yaşadığımız hak gaspları özellikle pandemi sürecinde arttı. Fabrikada esnek ve güvencesiz çalışma hayata geçirildi.

Biz işçiler sorunlarımızı dile getirdikçe, firma yöneticileri "işler yok, çıkartmalar başlayacak" diyerek, bizleri korkutmaya ve sindirmeye çalışıyorlar. Maaş zam ayımız geldi geçti ama fabrika patronu ve yönetim, salgını fırsata çevirerek, pandemiden dolayı zam yapamayacaklarını söylediler. Bireysel olarak zam istemeye giden arkadaşlarımıza da "Kendi isteğinizle çıkabilirsiniz" diyorlar. Öyle ki işten çıkmaları için işçilere zorlama ve baskılar dahi yapıyor. İşçilerin hiçbir hak talep etmeden işten çıkılmalarını istiyorlar.

Son zamanlarda fabrikada korona vakalarıyla da karşılaşyoruz. İki arkadaşımız koronaya yakalandı. Yönetimin aldığı tek önlem maske, dezenfektan ve ateş ölçmekten ibaret. Hasta olan arkadaşın ateşi yüksek çıktığı halde çalıştırmaya devam ettirdiler, "Acil işler var yetişmesi gerekiyor" dediler. Arkadaşı ancak mesai bitimine yakın bir saatte hastaneye gönderdiler. Vakanın çıktığı bölümdeki işçiler tedirgin oldukları halde çalışmaya zorlandılar. Aynı makinalarda çalışmamıza rağmen hiçbir önlem alınmadan ve test yapılmadan öylece eve gönderilmeye çalışıldık.

Gece mesai bitiminde biz işçilerin

zorlamasıyla ve direktmelerimiz sonucunda bizleri de teste götürmelerini sağladık. Fakat yöneticiler test için sözleşmeli oldukları özel hastaneyi tercih ettiler. Özel hastaneye götürmeleri, sonuçlar erken çıksın, herkes hemen vardiyasına gelebilsin diyeydi. Hatta şirket yöneticileri hastane yönetimiyle konuşmuş, "parası neyse verelim", yeter ki sonuçlar erken çıksın diye çabalamışlar. Sonrasında test sonuçları çıkmadığı halde ise çağırdılar. Virüsün diğer işçi arkadaşlara bulaşma riskini hiç önemsemadiler. Fakat vakaların çıktığı bölümde çalışan işçiler, test sonuçları çıkmadan işe gelmeyeceklerini söylediler.

Sonra firma yönetiminin tek yaptığı şey vardiya değişimi oldu. Sonuçları bekleyen işçiler gece vardiyasına alındı. Sözde yönetimin acil önemleriymiş. Acil önlemler sadece işler aksamasın, kârları eksilmesin diye yapıldı.

Ertesi sabah yönetim işçilerle bir toplantı yaptı. Patronlar, burada yaptıkları konuşmalarda "Sağlık da önemli ama biz fabrikada çalışmaya iki gün ara verirse diğer firmalar bizim siparişleri başkasına verecekler, döndüğümüzde çalışacak iş bulamayacağız" mealinde, dolaylı tehdit içeren şeyler söylediler. Tabii bir de pandemi döneminde zarar ettiklerini söylüyorlar ama üç vardiya halinde çalışan biz işçilere "işler acil" diye baskı yapıyorlar. Yani hiç durmadan çalışmaya devam ediyoruz.

Sermaye sınıfı ve devleti için sömürü çarklarının dönmesi her şeyden daha önemli olabilir. Biz işçiler içinse bizlerin ve ailelerimizin canı sermayenin parasından daha kıymetlidir. Bu nedenle aşağıdaki acil taleplerin yerine getirilmesini istiyoruz:

- Tüm işçilere ücretsiz aralıklarla test yapılmalıdır!

- Sağlıklı beslenmeye yeten yemekler verilmelidir!

- Fabrikalarda hijyen kurallarına uyulmalıdır!

- Artan vakalar nedeniyle tüm işçilere ücretli izin verilmelidir!

Bu hakları kazanmak için işçiler olarak örgütlenip, birliklerimizi kurmamız gerekiyor. Kapitalistlere ve onların hizmetindeki devlete bakacak olursak, yaşamlarımız patronların kârından önemli değil. Nedir ki bizlerin geleceği birkaç kişinin ağzından çıkacak sözlere bağlı olmaz. O yüzden insanca çalışma ve yaşam koşulları için mücadeleyi yükseltmek ve birlikte hareket etmek zorundayız.

Unutmamalıyız ki biz işçilerin en büyük gücü üretimden gelen gücüdür. Üretimin durması ve şalterlerin inmesi karşısında ne patron ne de onların yöneticileri durabilirler.

AVCILAR'DAN BİR TEKSTİL İŞÇİSİ

Vestel fabrikasında artan koronavirüs vakaları nedeniyle İstanbul'da Zorlu Holding önünde eylem gerçekleştirildi. Tüm çalışanlar için Sağlık Platformu'nun gerçekleştirdiği eylemde "Vestel işçileri köle değildir" denildi.

Platform adına yapılan açıklamada, koronavirüs salgınında işçilere açıklık veya ölüm dayatıldığı ifade edildi.

Vestel örneğine dair şunlar ifade edildi:

"İşçiler kapalı devre çalışma sistemi adı altında zorla çalıştırılıyor. Vestel gibi yerlerde çalıştırılırken ölüyor. Vestel'de 7 arkadaşımız öldü, yerel medya daha fazla olduğunu söylüyor. Buzdolapları işçilerden daha değerli görünüyor."

"Vestel'e göre buzdolapları işçiden daha değerli"

"İŞÇİLERE DAYATILAN AÇLIK VE ÖLÜM"

AKP-MHP iktidarının normalleşme adımlarını apar topar hayata geçirdiği hatırlatılan açıklamada, işçiler için virüsün daha tehlikeli hale geldiği vurgulandı. Manisa OSB Başkanı'nın açıklamalarına değinilerek şunlar ifade edildi:

"Bu durum patronların hiç de umrunda değildir. Dardanel'de kapalı devre çalışmasında görüldüğü gibi. Bizler

köle değiliz işçiyiz! Ne sağlık bakanı ne de herhangi bir kurumun bize tavsiye vermesini istemiyoruz. Bunların hiçbirisi işçilerin sağlığı ile ilgili değil. İşçilere dayatılan açlık ve ölümdür. Çalışırken ölmek istemiyoruz"

"TÜM İŞÇİLERE TEST, ÜRETİME ARA VE ÜCRETİ İZİN"

Açıklamada, Tüm Çalışanlar İçin Sağlık Platformu'nun talepleri şöyle sıralandı:

dı:

"Vestel'de en az 15 gün üretime ara verilmeli!"

Çalışan işçiler ücretli izne çıkarılmalı. Vestel'de çalışanlara koronavirüs testi yapılmalı

Koronavirüs meslek hastalığı sayılmalı!

Test yaygın olarak tüm fabrikalarda işçilere yapılmalı!"

"Vestel işçisi köle değildir!", "Köle değil işçiyiz, çarklar dönüyor işçiler ölüyor!", "İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!" sloganlarının atıldığı eylem açıklamanın ardından bitirildi.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Renault işçisinden sendika ağalarına tepki

Koronavirüs salgını tüm hızıyla fabrikalarda yayılmaya devam ediyor. İşçileri salgın karşısında ağır sömürüye veya işsizliğe-sefalete mahkum eden sermaye sınıfı ve iktidardaki AKP-MHP koalisyonu, salgın fırsatçılığıyla kendi çıkarlarının derdinde. AKP-MHP rejimi bekası uğruna baskı, sömürü ve savaş politikalarını hayata geçiriyor, sermaye de kendisine sunulan hizmetle kârlarını korumaya bakıyor.

Bu sermaye cephesinin işçi sınıfının içerisindeki ajanları olan sendika ağaları ise koltuk sevdasıyla işçilerin zihinlerini bulandırıyor, işçileri birbirlerine düşürüp, yaşamını ve geleceğini tehdit eden bu sorunlar karşısındaki birliğini parçalıyor.

Bunun son örneği de otomotiv sektöründe sömürünün yoğun olduğu Re-

nault'da yaşandı. Renault işçileri yaşadıkları sıkıntıları Kızıl Bayrak'a anlattı ve sendika ağalarına tepkilerini dile getirdi.

"Biz Oyak Renault otomobil fabrikasında çalışan mağdurlarız. Size dertlerimizi anlatmaya çalışacağız" diyerek gazetemize bilgi veren işçi, bir grup işçi olarak izin haklarının gasp edildiğini ifade etti. Bu hak gaspına yönelik Türk Metal bürokratlarının tutumuna tepki gösteren işçi "Bununla ilgili soru sordumuz zaman sendika başkanı Nizam Bilik ve temsilcilerden fırça yedik." dedi.

"HEPSİ DÜŞMÜŞ KOLTUK SEVDASINA"

Renault'da delege seçimleri öncesi tablodan bahseden işçi, sendikal bürokrasinin, "koltuk sevdası" uğruna işçileri bölüp parçaladığına dikkat çekerek şöy-

le konuştu: "Hepsi kendi yerini korumak için adamlara gizli gizli gidip konuşuyor, hepsi birbirinin kuyusunu kazıyor. Hizmet yok ilgilenen yok hepsi düşmüş koltuk sevdasına. Nizam Bilik ayarlamış yalakalarını kendine konfeti patlattı birde gelmiş şortla oraya başkan olduğunu unuttu. Başkan olmadan önce bizlere söz verdi 'Türk Metal Sendikası'nda başkan olabilirim ama gönlüm hâlâ Birleşik Metal Sendikası'nda' diye, unuttu her şeyi. TM'yi gönderecektik buradan. Demek ki her şey koltuk içinmiş."

"Bayram öncesi atölyeleri ziyaret ettiler, bayram çikolasını sorduk. Nizam Bilik alaycı bir şekilde 'çok mu ihtiyacınız var' diye laf etti. Şube Sekreteri Recai Gündoğdu bizleri tehdit etti. 'Geldiğiniz yerleri unutmayın, sizi geri geldiğiniz yerlere gönderirim' diye tehditler savurdu."

Koç Holding pandemide büyüdü

Koç Holding tarafından yapılan açıklamada yılın ilk yarısında konsolide (Koç Holding'in tümü kast ediliyor) bazda toplam 74 milyar TL gelir elde edildiği, ortaklık payı net dönem kârının ise 4,4 milyar TL olduğu duyuruldu. Kârların yükselmesi ve holdingin büyümesi, pandemi sürecinde üretme, yani gerçek anlamıyla sömürüye ara verilmeden sağlandı.

Kârların ilan edildiği açıklamada Koç Holding Yöneticilerinden Levent Çakıroğlu, şu ifadeleri de kullandı: "Disiplinli yönetim anlayışımız, sağlam bilançomuz, dengeli portföy yapımız, 2016 yılında başlattığımız dijital dönüşüm programı çerçevesinde elde ettiğimiz dijital yetkinliklerimiz, çevik yönetimimiz, kuvvetli bayi teşkilatımız ve etkin tedarik zincirimiz sayesinde pandeminin menfi ekonomik etkilerini azaltabildik. Ülkemiz ekonomisi, canlanan tüketici talebi neticesinde ana ihracat pazarlarımıza göre daha hızlı bir iyileşme gösterdi. Olumlu faiz ortamı ve ertelenen tüketim talebinin ikinci çeyreğe yansması neticesinde, beyaz eşya ve otomotiv sektörlerinde hızlı bir toparlanma yaşadık."

Çakıroğlu devamında, yılın ikinci yarısında da ikinci dalga riskine rağmen büyümelerini sürdüreceklerini söyledi.

SADECE 2 FABRİKADA ARA

Koç Holding Türkiye'de tek elci sermayenin önde gelen isimlerinden biri. Hatta Koç Holding'in Tüpraş'ı, Türkiye'de en çok kâr eden şirketlerin birincisidir. Koç Holding, pandemi sürecinde Tüpraş dahil pek çok şirketinde üretime ara vermedi. Sadece Ford Otosan'ın Kocaeli ve Eskişehir'deki fabrikalarında üretime iki hafta süreyle ara verildi. Ara verilirken, "salgına karşı sağlık önlemleri güzellemesi" yapmayı ihmal etmediler. Oysa üretime ara vermenin işçilerin sağlığıyla bir ilgisi yoktu. Zira asıl neden işlerin devamını sağlayabilmek için seyahat ve yurtdışı çıkışlarına yönelik kısıtlamaları aşmak ve aksiyon planları oluşturma hazırlığıydı.

Koç Holding Ford Otosan'da aynı bantta dip dibe çalışan işçilerin yemekhanede sosyal mesafeye uyararak yemelerini sağlayarak, salgına karşı "önlem" aldı. Üretime ara verme ise dünya pazarındaki durumdan kaynaklı oldu.

Koç'un Arçelik'inde koronavirüs

AKP-MHP iktidarı "salgın kontrol altında" manipülasyonu normalleşme adımlarını hızla hayata geçirdi, fakat koronavirüs yayılmaya devam ediyor. Salgının başından AKP şefi Tayyip Erdoğan'ın "üretime devam" ilanı ile fabrikaları ölüm kamplarına çeviren iktidarın tek düşündüğü kapitalistlerin kârlarını korumak oldu.

Fabrikalarda çarklar, sermayenin çıkarı uğruna, işçilerin yaşamı pahasına

döndürüldü. Çeşitli illerden fabrikalardan Vestel, Dardanel vb. birçok örnekle bu gerçekler gözler önüne serildi.

Son olarak da Ankara'daki fabrikalarda salgının etkisi ağırlaşıyor.

Mitaş, Astor, Man fabrikalarında vaka sayıları artıyor, işçilerin koronavirüs testleri pozitif çıkıyor. Salgına rağmen kârlarını koruduğunu açıklayan Koç Holding'in Arçelik fabrikası da vaka artışıyla gündemde.

Sincan OSB'deki Arçelik Bulaşık Makinesi fabrikasında bayram tatilinde şehir dışına çıkan işçilerden başlayarak tüm işçilere PCR testi yapılıyor.

Arçelik işçilerinin Sincan İşçi Birliği'ne verdiği bilgiye göre şu ana kadar sadece Depo bölümünde 17 işçinin test sonucu pozitif çıktı. Bu işçiler karantinaya alınmış durumda. İki güvenlik görevlisi ve bir beyaz yakalının da testinin pozitif çıktığı ifade edildi.

Doğu Akdeniz'deki gelişme

Doğu Akdeniz'deki petrol ve enerji kaynakları üzerine süren emperyalist paylaşım ve hegemonya mücadelesi kızışıyor. Emperyalistlerin yanı sıra Türkiye ve Yunanistan'ın da aralarında olduğu kapitalist bölge devletleri arasındaki rekabet de keskinleşiyor. Türk sermaye devletinin kukla Libya hükümeti ile imzaladığı deniz yetki alanları anlaşması ve ardından Mısır ve Yunanistan'ın kendi aralarında benzer bir anlaşma imzalamış olmaları, gerilimi artıran faktörler oldu. Yunanistan ile Mısır arasındaki anlaşmayı "yok hükmünde" ilan eden Türkiye'nin, buna misilleme olarak Oruç Reis sismik arama gemisini Doğu Akdeniz'e göndermesi ve Navtex ilan etmesi, gelişmelere yeni bir boyut kazandırdı.

Fransa Cumhurbaşkanı Macron, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'de Oruç Reis gemisi ile hidrokarbon arama faaliyetlerine tepki gösterdi ve Türkiye'nin bu adımı karşısında Fransa'nın bölgedeki askeri varlığını geçici olarak artıracaklarını söyledi. Ardından iki savaş uçağı eşliğinde bir savaş gemisi Doğu Akdeniz'e gönderildi. Macron'un bu adımı Yunanistan Başbakanı Kyriakos Miçotakis tarafından "Emmanuel Macron Yunanistan'ın gerçek bir dostu ve Avrupa'nın değerleri ile uluslararası hukukun ateşli bir savunucusu" sözleriyle onurlandırıldı.

Yunanistan bu arada AB, ABD ve bölge ülkeleri ile ortak hareket etmeye özen göstererek, Türkiye'nin bölgedeki faaliyetlerini sonlandırma çabasını yoğunlaştırdı. Bu çerçevede Güvenlik Konseyi'ni acil toplantıya çağıran Yunanistan Başbakanı Miçotakis, orduyu yüksek düzeyli alarma geçirmiş, Türkiye'nin Navtex ilanına Navtex ilanı ile cevap vermişti. İsrail, "İsrail Yunanistan'a, deniz alanları ve münhasır ekonomik bölgesini sınırlandırma hakkı konusunda tam destek ve dayanışmasını ifade eder" açıklaması yaparak, Akdeniz'de Atina'nın yanında olduğunu duyurmuştu. Avrupa Komisyonu Dış ilişkiler sözcüsü Peter Stano ve Pentagon sözcüsü Jonathan Hoffman ise, "Doğu Akdeniz'deki gelişmelerden endişeli olduğumuz ortada" ifadesini kullandılar.

Dinci-faşist iktidarın başı Erdoğan, partisinin genişletilmiş il başkanları top-

lantısındaki konuşmasında, "Ülkemizin, Doğu Akdeniz'deki hak ve menfaatlerini garantiye almaya yönelik adımları, hem iç politikada hem dış politikada adeta bir turnusol kağıdına dönüşmüştür. ... Akdeniz'de gerginliği artıran Türkiye değil ... Rum-Yunan zihniyetidir. Bizim kimsenin hakkında gözümüz yok, ancak hiçbir ülkeye de hakkımızı yedirtmeyiz" şeklinde yüksek perdeden tehditler savurdu. Sonradan, "Doğu Akdeniz'de çözümün yolu, diyalog ve müzakeredir. Sağduyu ve akılsizlikle hareket edilirse herkesin hakkını koruyarak kazan-kazan temelli bir formül bulunabilir" açıklamasında bulunarak, yelkenleri indirdi. Bir süre sonra ise, iç politika ihtiyacının da bir ürünü olarak, 23 Ağustos'a kadar arama çalışmalarına devam edeceği "kararlılığı" sergiledi.

BÖLGEDE UZUN YILLARI BULAN ENERJİ SAVAŞI

Özellikle son yıllarda Doğu Akdeniz'de sürekli olarak tırmanan gerilimin ve süren emperyalist-kapitalist rekabetin gerisinde, başka sorunların yanı sıra, petrol ve doğalgaz zenginliklerine el koymak vardır. Dolayısıyla Doğu Akdeniz'in zengin enerji kaynakları üzerinde yaşanan hegemonya ve paylaşım kavgası giderek sertleşmektedir. Bu, petrol ve doğalgaz rezervlerinin Doğu Akdeniz'de keşfedilmesiyle birlikte sistematik bir hale geldi.

Artarak devam eden gerilim, sadece bölgede değil, uluslararası alanda da önemli bir kriz etkenine dönüşmüş durumda.

Doğu Akdeniz'de küresel emperyalist güçlerin ve dev petrol tekellerinin iştahını kabartan zenginlikler üzerinden emperyalist dünya güçleri karşı karşıya gelmekte, Akdeniz'in kapitalist devletleri arasındaki rekabette doğrudan taraf olmaktadır. Bölgede yeni saflaşmalar, bloklamalar ve ittifaklar oluşmakta, aralarında önemli siyasal sorunlar bulunan ülkeler bile iş birliği geliştirmektedirler. Fakat bu, bölgede gerilimin kızışarak devam edeceği gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Zira tüm bölge ülkeleri enerji kaynakları üzerinde hak iddia etmekte ve her biri ilan ettiği ve aralarında anlaşmaları kendi Münhasır Ekonomik Bölge'lerinde (MEB) sondaj çalışması yürütmektedir. Bu da şu günlerde Türkiye ve Yunanistan, Mısır ve Türkiye arasında yaşanan anlaşmazlıklar üzerinden kendini gösterdiği gibi, bölgede krizi derinleştiren bir rol oynamaktadır.

Zengin enerji kaynaklarına sahip olan bölge ülkeleri, aynı zamanda Avrupa'nın doğalgaz ihtiyacını karşılayacak potansiyeli barındırmaktadırlar. Bu durum, bölgedeki güç dengelerini şekillendirdiği gibi küresel emperyalist güçleri de taraf haline getirmektedir. Bölgedeki doğalgaz arama ve çıkarma çalışmalarında ABD, AB ve Rus emperyalistleri dolaysız olarak

tarafırlar. Bölgede bulunan enerji devleri arasında ExxonMobil ile Eni'nin yanı sıra BP ve Total'in olması bunu açıklayan önemli veriler arasındadır. Tüm bunlardan da anlaşılacağı üzere, sorun Doğu Akdeniz'le sınırlı olmayıp Ortadoğu'daki gelişmelerle de doğrudan ilgilidir.

Rezervlerin nasıl paylaşılacağı yanı sıra, çıkartılacak kaynakların nasıl ve hangi yolla Avrupa'ya taşınacağı da rekabet ve çatışmanın konularından biridir. Batılı emperyalist devletler ve dev küresel enerji şirketleri için iştah kabartan Doğu Akdeniz'deki enerji kaynakları, aynı zamanda Avrupa'nın Rusya'ya olan enerji bağımlılığına son vermenin de imkanı olarak görülüyor. Zira dünyada doğalgaz tüketiminin artışına da bağlı olarak doğalgaza olan ihtiyaç büyümekte ve dolayısıyla Doğu Akdeniz'deki enerji kaynaklarının küresel düzeydeki önemi de artmaktadır. AB ülkelerinin ham petrolde yüzde 90, doğalgazda yüzde 66 dışa bağımlı olduğu gerçeğiyle birlikte düşünüldüğünde, bunun ne anlama geldiği ortadadır.

AB ve ABD'nin enerji devleri, Doğu Akdeniz'e üşüşmüş ve bölgedeki kaynakları özellikle de Avrupa Birliği pazarına taşıma çabasını hızlandırmış durumdadırlar. Alternatiflerin somutlandığı ve kimi anlaşmaların yapıldığı söylenmekle birlikte, bölgede çıkarılacak olan enerji kaynaklarının başta Avrupa olmak üzere

eler üzerine

A. Engin Yılmaz

uluslararası pazarlara nasıl taşınacağı bir sorun alanı olmaya devam ediyor. Tercih edilebilecek seçenekler için yapılması gereken toplam yatırım ise on milyarlarca dolar değerindedir.

DOĞU AKDENİZ'DE SIKIŞAN VE BÖLGEDE YALNIZLAŞAN TÜRKİYE

Son birkaç yıldır bölgede yaşananlara bakıldığında Türkiye, izlediği dış politika nedeniyle Doğu Akdeniz'de de giderek yalnızlaşıyor. Türkiye'nin karşısında Mısır, İsrail, Güney Kıbrıs ve Yunanistan ittifakından oluşan ve Avrupa Birliği'nin yanı sıra ABD'nin de desteğini almış olan bir koalisyon bulunuyor. Bölgedeki kaynakların nasıl paylaşılacağı sorunu, Türkiye'nin yalnızca bölge ülkeleriyle değil, aynı zamanda AB ve ABD ile ilişkilerinde de yeni bir sorun alanı yaratmış durumdadır. Türkiye, bölgeyle ilgili tüm projelerde kendi onayının da alınmasını isterken, Avrupa Komisyonu, Türkiye'ye Kıbrıs sahasındaki kaynaklardan uzak durması konusunda uyarılarda bulunuyor.

Türkiye'yi bölgedeki kaynaklardan uzak tutma girişiminin bir sonucu olarak geçen yılın başlarında Türkiye'yi dışlayarak Kıbrıs, Yunanistan, İsrail, İtalya, Ürdün, Filistin ve Mısır bir araya gelip, ABD ile AB'nin de desteklerini alarak, Doğu Akdeniz Gaz Forumu kurdular. Aynı yıl içinde İsrail, Yunanistan ve Kıbrıs, Türkiye üzerinden taşınacak Rus gazına rakip olarak, Doğu Akdeniz gazını Kıbrıs ve Girit üzerinden Avrupa'ya taşıyacak 1900 kilometrelik boru hattı anlaşması (EastMed) imzaladılar.

Böylece Türkiye ile Yunanistan arasında yıllardan beridir Ege bağlamında süren anlaşmazlıklar, Doğu Akdeniz'deki gelişmelerle birlikte daha karmaşık boyutlar kazanmış oldu.

Doğu Akdeniz'deki gerilimde Türkiye ile birlikte Kıbrıs üzerinden Yunanistan öne çıkıyor. AB'ye üye olduğu için başta Fransa olmak üzere Avrupa ülkeleri, elbette ki daha çok da kendi emperyalist çıkarları doğrultusunda Kıbrıs'ın yanında saf tutuyorlar. Dolayısıyla emperyalistlerin ve bölgesel güçlerin de doğrudan taraf olduğu sorunlar, çetrefil bir biçim almış durumda. Bölge ülkelerinin enerji ve savunma gibi alanlarda ilişkilerini daha

da geliştirmeleri vb. ise Erdoğan rejimini askeri gücünü caydırıcı bir araç olarak daha fazla kullanma politikası izlemeye itiyor. Bu tutum onun açmazlarını derinleştirmekten başka işe yaramıyor. Zira tüm efelenmelerine karşın efendilerinin onayını aşacak bir çatışmayı göze alması mümkün görünmüyor.

Türkiye'de dinci-faşist iktidar, Doğu Akdeniz ve Libya'daki yayılmacı emellerini "mavi vatan" savunması olarak sunuyor ve donanmasıyla Türkiye'nin pazarlık gücünü arttırmaya çalışıyor. Oysa bu politikanın "mavi vatan"ın savunulmasıyla, egemenlik hakkıyla, milli davayla bir alakası bulunmuyor. Sorun, emperyalist paylaşımından pay kapma mücadelesi ve yeni Osmanlılık hevesleridir. Erdoğan rejimi bu şovenist söylemle, içerde milliyetçi duyguları kışkırtarak tabandaki erimeyi durdurmayı, milliyetçi-ulusalcı ittifakı ayakta tutmayı ve muhalefetin bir kısmını vatan millet sahtekarlığıyla kendi peşine takmayı amaçlamaktadır.

Köpürtülen şoven milliyetçi histeriler bir yana bırakılırsa, Doğu Akdeniz Türkiye'nin izlediği dış politikanın kendi ayaklarına dolandığı ve onu yalnızlaştıran bir sorun alanı haline geldi. Aynı şey Libya, Suriye ve Irak'a dair izlenen politika için de geçerlidir. "NATO'nun Libya'da ne işi var" dedikten sonra Libya'da NATO operasyonuna katılmak, "ABD'nin 10 bin kilometre uzaktaki Suriye'de ne işi var" deyip, Suriye'nin yerle bir edilmesinin tetikçiliğini yapmak, Batı emperyalizmine ama özellikle de ABD emperyalizmine taşeronluk konumunun getirdiği çelişki, açmaz ve çıkmazların bir sonucudur. Varılan yer ise iflastr.

Sadece dünya ticaretindeki önemi bakımında değil, aynı zamanda yeni ve zengin bir hidrokarbon yatağı olarak da öne çıkan Doğu Akdeniz, emperyalistlerin ve dev enerji şirketlerinin üşüştüğü bir bölgedir. Bu bölgedeki zengin petrol ve doğalgaz kaynakları, bölge halklarının refahını yükseltme aracı olması gerekirken, bugünün emperyalist-kapitalist dünyasında halkların yaşayacağı yeni acıların ve yıkımların ve halklar arası düşmanlıkların nedeni olmaktadır. Bunu önleyecek tek şey, bölge işçi sınıfının birliği ve halkların devrimci kardeşliğidir.

ABD'nin İran ambargosu tasarisına veto

ABD, sarsılan dünya hegemonyasını kalıcı kılmak için bütün bir dünyaya politikalarını dayatma ve uluslararası ilişkileri germe, çatışmaları kışkırtma tutumlarından geri adım atmıyor. Emperyalist dünyadaki hegemonya bunalımının sertleşmesiyle yeni bloklaşmalar da güç kazanıyor ve ABD'nin karşısında yeni güçler yükseliyor. Dolayısıyla ABD her fırsatta kendisini dayatsa da istediklerini yapmakta zorlanıyor ve arzuladığı her şeyi rakiplerine kabul ettiremiyor. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde bunun yeni bir örneği yaşandı. ABD, İran ambargosunun uzatılmasında başarısız kaldı.

Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi (GK), ABD'nin İran'a yönelik mevcut silah ambargosunu süresiz olarak uzatma talebini reddetti. BM'nin en güçlü organının 14 Ağustos günü yaptığı toplantıda Güvenlik Konseyi'nin 15 üyesinden yalnızca ikisi ABD'nin önerisi lehine oy verdi. Almanya, Fransa ve İngiltere de dahil olmak üzere 11 ülke çekimser kaldı. Önceden ilan ettikleri doğrultuda Rusya ve Çin taslağa karşı oy kullandı.

İran'ın nükleer anlaşmayı bozduğu ve bölge için bir güvenlik riski oluşturduğunu iddia eden ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, BMGK'nın mevcut oylamasını "affedilemez" olarak nitelendirdi. ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Robert O'Brien de, Avrupalıların oylamadaki davranışının "hayal kırıklığı yarattığını ancak şaşırtıcı olmadığını" öne sürdü.

Geçtiğimiz haftalarda BMGK'nın silah ambargosunu uzatması halinde anlaşmayı tamamen sona erdireceğini ilan eden İran kararı memnuniyetle karşıladı. Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Abbas Musavi Cumartesi günü Twitter'da "Amerika, 75 yıllık Birleşmiş Milletler tarihinde hiç bu kadar izole olmamıştı" dedi. Gözlemciler, şimdi İran'la nükleer anlaşma konusundaki anlaşmazlıkların yeniden şiddetleneceğine işaret ediyor.

Konvansiyonel silahların Tahran'a satışına yönelik ambargo 13 yıldır uygulanıyor ve bu süre Ekim ayında bitiyor. Kriz, 18 Ekim'de sona erecek olan İran'a silah ambargosuyla ilgili. Prensip olarak Almanya, Fransa ve İngiltere de bir uzatmayı destekliyor. Ancak, BMGK'nın bazı üyeleri, ambargo süresinin sınırsız

olması nedeniyle ABD'nin sunduğu taslağı reddediyor.

Vladimir Putin Cuma günü BMGK'ya, video yoluyla Almanya Başbakanı Angela Merkel ve İran Cumhurbaşkanı Hassan Ruhani'nin de katılmasını savunduğu zirve çağrısında bulundu. Amaç, bir çatışmadan kaçınmaktır. ABD Dışişleri Bakanı Pompeo ise Cuma günü Viyana'da yaptığı bir açıklamada ABD'nin talebinden bir santim sapmayacağını açıkladı.

Uluslararası Kriz Grubu'nun düşünce kuruluşundan Naysan Rafati, İran'ın nükleer anlaşmaya bağlı kalmaya devam edebilmesi için cezai tedbirlerin kaldırılmasına yönelik kararlaştırılan takvime uyması gerektiğini söyledi. Aslında AB ülkeleri de bunu destekliyor ve bu zemin üzerinde uzlaşmayı hedefliyor.

Öte yandan ABD, silah ambargosu girişimi başarısız olursa "snapback mekanizmasını" kullanmakla tehdit etti. Bu mekanizma, 2015 nükleer anlaşmasından önce kabul edilen tüm BM yaptırımlarının otomatik olarak eski haline dönmelerini içeriyor. Ve BMGK'nın diğer üyelerinin bunu veto ile engellenme imkanından yoksun olduğu ileri sürülüyor. Ancak Almanya'nın BM elçisi Sautter "Nükleer anlaşmayı koruma yönündeki mevcut çabalarımızla bağdaşmayacak böyle bir kararı desteklemeyeceğiz" açıklamasında bulundu. BMGK'nın diğer üyeleri de ABD'nin tutumuna karşı çıkacaklarının sinyalini verdi. Yanı sıra Trump yönetimi 2018'de anlaşmadan çekildiği için ABD'nin mekanizmayı uygulama yetkisi olup olmadığı tartışmalı.

"Bana göre, ABD'nin nükleer anlaşmadan çekilmesi, teröristleri silahlandırmak için bir bahane değil" diyen ABD'nin BM Büyükelçisi Craft "Umarım snapback'i kullanmadan önce bir tür uzlaşmaya varabiliriz" tehdidinde bulundu.

BM organındaki anlaşmazlık, İran'a karşı eski yaptırımların şimdi tekrar geçerli olup olmadığı konusunda BMGK'da bir bölünmeye yol açabileceği kaygılarını gündeme getirdi. Batılı diplomatlar ve gözlemciler, çoğu ülkenin ABD tarafından uygulanmak istenen bir geri dönüşü görmezden gelebileceğini duyurdu.

Birleşik Arap Emirlikleri-İsrail ittifakı

Filistin direnişi bu kirli oyunu bozacaktır!

ABD başkanı D. Trump tarafından ilan edilen Birleşik Arap Emirlikleri (BAE)-İsrail anlaşmasının yarattığı yankı, taşıdığı önemin çok ötesinde oldu. Bu bir tesadüf değil elbet. Hem medya tekelleri hem batılı emperyalistler “olağanüstü” bir olaymış gibi sundular anlaşmayı. Oysa bu ittifakın özü özeti; ‘Filistin halkına ihanetle siyonizme hizmeti görev bilen’ Körfez şeyhlerinin malumu ilan etmiş olmalarıdır.

Körfez şeyhlerinin İsrail’le işbirliği yaptığını ispatlayan sayısız olay zaten mevcuttu. Yine de ‘İsrail’le ilişkileri normalleştirme’ anlaşması imzalayacak kadar ‘cüretkar’ değillerdi. Fiiilen yaptıklarını resmen ilan edemiyorlardı. ‘İbrahim Anlaşması’ diye adlandırılan bu ‘ilişkileri normalleştirme’ adımıyla, çirkin suratlarındaki şalı söküp atmış oldular.

‘ZAFER YARIŞTIRMA’ OYUNU

Anlaşmayı, Beyaz Saray’da bir basın toplantısı gerçekleştiren Trump ilan etti. Seremoni havasında gerçekleştirilen ilan, iç politikada fiyaskodan fiyaskoya koşan Trump için bir tür soluklanma işlev gördü. Trump’ın seçimleri kaybetme ihtimalinin çok yüksek olduğunu artık herkes kabul ediyor. Böyle bir sıkışmışlık ortamında imzalanan anlaşmaya Trump dört elle sarıldı. Sıradan bir olaya büyük bir önem vehmederek, ‘zafer kazandım’ havalalarına bürünebildi. Trump’ın olayı sunuş biçimi, anlaşmaya neden hacminden çok büyük bir önem atfedildiğini de anlatıyor.

Trump zafer ilan eder de, gırtlığına kadar yolsuzluk-rüşvet batağına saplanmış Netanyahu durur mu? Siyonist şef, petro-dolar zengini düşkün şeyh takımıyla imzaladığı anlaşmayı “büyük bir stratejik başarı” diye pazarlıyor. Yani Trump’la Netanyahu’nun birlikte kotardığı bir tür “zafer yarıştırmaya oyunu” sergileniyor. BAE şeyhlerinin Filistin halkına ihanet ettiklerinden kuşku duymak için bir neden yok. Bu petro-dolar zengini ABD uşaklarının bölgedeki dengeleri değiştirebilecek güçleri de çapları da yoktur. Dolayısıyla bu anlaşmadan ne zafer çıkar ne Ortadoğu’nun stratejik dengeleri değişir.

‘ŞEYH TAKIMININ MUMU’ YATSIDAN ÖNCE SÖNDÜ

BAE emirleri imza atsa da, anlaşma

Suudi Arabistan başta olmak üzere tüm Körfez şeyhlerinin duruşunu yansıtıyor. Gericisi Mısır rejiminin şefi Abdülfettah el Sisi’yi de bu listeye eklemek lazım. Bu Amerikancı rejimler yıllardan beri siyonist İsrail’le işbirliği yapıyor. Ancak (Mısır dışında) bunu açıkça ilan edecek kadar ‘cüretkar’ değillerdi. Bu anlaşmayı bile Filistin halkı için yaptıklarını iddia etmeleri, içine düştükleri rezaletin farkında olmalarından kaynaklanıyor. Bundan dolayı anlaşmanın Filistin halkına hizmet edeceğini iddia ediyorlar.

Alınlarının ortasına ‘Filistin halkına ihanet etti’ damgasının basılacağını bilen şeyhler, “ilhakı engellemek için İsrail’le anlaştık” diyor. Onlara göre atılan bu adım, Filistin-İsrail barış anlaşmasına giden yolu açacak, hatta iki devletli çözüm için yeni bir şans yaratacaktır. Şeyh takımı bu yalanlarla ihanetlerini örtmeye çalışırken, açıklama yapan küstah Netanyahu mumlarını söndürdü. İlhak planından vazgeçmediğini ilan eden siyonist şef, şeyhleri kullandıkları argümandan yoksun bıraktı.

BATILI EMPERYALİSTLER MEMNUN

Anlaşma İngiltere, Almanya, Fransa hükümetleri tarafından memnuniyetle karşılandı. BM Genel Sekreteri Antonio Guterres de memnunlar korosuna katıldı. BM şefinin, İsrail ile BAE arasındaki yakınlaşmayı memnuniyetle karşıladığı, bu anlaşmanın İsrail ile Filistin arasında iki devletli çözüm için anlamlı görüşmelere olanak sağlamasını umut ettiği belirtildi.

Batılı emperyalistlerin İsrail lehine olan her şeyden memnun olmaları eşyanın tabiatına uygundur. Hal böyleyken Filistin-İsrail barışından söz etmeleri, iki

devletli çözüme dair içi boş laflar etmeleri kaba riyakarlıktan öte bir anlam taşımıyor. “İki devletli çözüm” denen şeyin zırvadan öte bir anlamı olmadığı yıllar önce ispatlanmıştı. Çünkü İsrail’in politikası tüm Filistin topraklarını ilhak etmeye dayalıdır.

FİLİSTİN’DEN ‘KÜLLİYEN RED’

Filistinli örgütler, Batı Şeria’daki Mahmut Abbas liderliğindeki yönetim, Gazze’deki Hamas hükümeti ile Filistin halkı anlaşmayı kesin bir dille reddettiler. Anlaşmaya dair yapılan açıklamalarda BAE şahsında Körfez şeyhlerinin Filistin halkını sırtından hançerlediği, Kudüs’teki kutsal mekanlara ihanet ettiği ifade edildi.

İsrail’le normalleşme anlaşmasını Körfez şeyhlerinin Filistin davasına ihanetinin belgesi olarak değerlendirenler sadece Filistinliler değil. İlerici şahsiyetler, örgütler, partiler ve basın organları da, İsrail’le anlaşmayı Filistin halkına ve davasına ihanet olarak değerlendiriyor. İran yönetimi ile onunla ittifak halindeki “direniş eksenini”nin değerlendirmeleri de aynı yöndedir.

13 AĞUSTOS HEZİMETİNİ UNUTTURABİLİR Mİ?

Anlaşmanın 13 Ağustos’ta imzalanması, Körfez şeyhlerinin İsrail ordusuna sunduğu ‘karşılıksız jest’ olarak değerlendirildi. Zira Temmuz 2006’da Lübnan’a saldıran İsrail ordusunun direniş karşısında hezimete uğradığı tarihtir 13 Ağustos.

Belli ki 13 Ağustos tarihi özel olarak seçilmiş. Bu tarihte Lübnan’da İsrail’e karşı zafer kutlamaları yapılıyor. Beyrut limanındaki patlamadan dolayı bu yıl kutlamalar iptal edildi. Ancak her yıl

‘Temmuz zaferi’, İsrail ordusunun yenilgiyi kabul ettiği tarih olan 13 Ağustos’ta kutlanıyor. BAE ile anlaşma için bu tarihin seçilmesi, İsrail ordusunun hezimetini unutturmayı amaçlıyor. Ancak bu hesabın tutması olası değil. Zira bu anlaşmanın tarihin çöplüğüne atılacağı ne kadar kesinse, zaferin unutulmayacağı da o kadar kesin görünüyor.

SON SÖZÜ DİRENEREN FİLİSTİN HALKI SÖYLEYECEK

Beyaz Saray’daki seremonide Trump, BAE’den sonra başka Arap devletlerinin de İsrail’le anlaşma imzalayacağı “müjdesi”ni verdi. Bu mesaj, diğer Körfez ülkelerinin de siyonist rejimle suç ortaklığını resmileştirmeye hazırlandığı şeklinde okunabilir. Tump her gün onlarca yalan söylese de, bu mesajının doğru olma ihtimali yüksektir. Zaten BAE’nin attığı imzayı, yozlaşmış petro-dolar zengini kral-emir-şeyh takımının tümü onaylamıştır.

“Arap devleti” diye anılan, ancak gerçekte birer “kabile devleti” olan Körfez rejimlerinin İsrail’le anlaşmaları, bölgedeki dengeleri siyonist rejimin lehine değiştirmesi mümkün görünmüyor. Fiiilen yaptıklarını resmen yapmaya başlamış olacaklar. Bu onların Arap halklarını nezdinde teşhir olmalarını sağlayacak. Halklar nezdinde ‘lanetlenmiş birer hain’ olarak damgalanacaklar. Burada belirleyici olan Filistin halkının birleşik/militan direnişi ile enternasyonal dayanışmadır. Yaklaşık bir asırdan beri direnen Filistin halkı, Körfez şeyhlerinin ihanetinden dolayı direnişten vazgeçecek değil. Bu halkla enternasyonal dayanışmayı büyütmek ise, başta Ortadoğu olmak üzere dünya ilerici-devrimci güçlerinin sorumluluk alanındadır.

Emperyalistler arası çelişkiler keskinleşiyor

ABD emperyalizminin saldırgan tutumuna her gün bir yenisi ekleniyor. ABD'nin, ilk sıralarda Rusya ve Çin'in olduğu yaptırımlar listesine son olarak Almanya eklendi. Uzun bir zamandır ABD ile Alman emperyalistleri arasında var olan sorunlu ilişkiler daha da geriliyor. Son olarak ABD Başkanı Donald Trump, ABD Kongresi'nin alt ve üst kanadının kabul ettiği Ulusal Savunma Yetkilendirme Yasası'nı (NDAA) 7 Ağustos akşamı imzalamıştı. Yasanın öngördüğü yaptırımlar Kuzey Akım 2 ve Türk Akımı doğalgaz boru hattı projesine katılan şirketleri hedef alıyor. Projede yer alan ve yaptırımların hedefi haline gelmesi beklenen firmalardan İsviçre-Hollanda şirketi Allseas, Trump'ın imzası üzerine Baltık Denizi'ndeki çalışmalarını durdurmuştu.

ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, Rus doğalgazının Avrupa'ya taşınmasını öngören Kuzey Akım 2 ve Türk Akım projelerinde yer almalarına karşın yaptırıma tabi tutulmayan bazı şirketlere tanınan bu muafiyetin kaldırılacağını açıklamıştı. Bu karar, artık söz konusu projelerde yer alan tüm şirketlerin ABD'nin Hasımlarına Yaptırımlarla Karşı Koyma Yasası (CAATSA) kapsamında mali cezalara çarptırılabilceği anlamına geliyor.

ABD'nin Rus doğalgazını taşıyacak Mavi Akım 2 ve Türk Akım hatlarına yönelik yaptırımları sertleştirme adımına Almanya sert bir tepkiyle cevap verdi. Almanya Dışişleri Bakanı Maas, "Enerjiyi nereden alacağımıza biz karar veririz" dedi. Moskova'da Rus mevkidaşı Lavrov ile bir araya gelen Maas, Kuzey Akım 2 boru hattına ilişkin ABD yaptırım tehdidinin "yanlış yol" olduğunu söyledi.

Almanya Dışişleri Bakanı, "ABD yönetimi, Avrupalı şirketleri de yaptırımla tehdit eden açıklamalarıyla, Avrupa'nın enerjimizi nereden ve nasıl tedarik edeceğimiz konusunda karar verme hakkı ve egemenliğini hiçe saymaktadır" açıklaması yaptı. Bakanlık açıklamasında, "Avrupa enerji politikası Avrupa'da belirlenir, Washington'da değil" denilerek, ABD'nin kendi egemenlik alanı dışındaki yaptırımlarının kesin bir biçimde reddildiği belirtildi.

Rus doğalgazını bazı Doğu ve Orta Avrupa ülkelerini baypas ederek Almanya'ya ulaştıracak olan Kuzey Akım 2 projesine Polonya ve Ukrayna gibi bazı Avrupa Birliği ülkeleri de karşı çıkıyor. Rus gazının Avrupa Birliği'ne taşınmasında birinci transit ülke konumundaki Ukrayna, ABD'nin yürürlüğe soktuğu yasayı memnuniyetle karşıladıklarını duyurdu.

Almanya'nın yanı sıra, Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen de ABD'nin Kuzey Akım 2 doğalgaz boru hattı projesine katılan Avrupalı şirketler için

öngördüğü yaptırımları eleştirdi. Haftalık *Der Spiegel* dergisine bir demeç veren von der Leyen Kuzey Akım 2 projesinin her ne kadar "siyasi bir boyutu" olsa da Avrupa Komisyonu'nun Doğu Avrupa ülkelerinin çıkarlarını kendi araçlarıyla koruduğunu belirtti. Von der Leyen, "Diğer yandan da Avrupa Komisyonu hukuk düzenine uygun bir biçimde projeler üstlenen Avrupalı şirketlere yönelik yaptırımları kararlı bir biçimde reddetmektedir" dedi.

Kuzey Akım 2 doğalgaz boru hattı projesinin 2020'de tamamlanması bekleniyor. ABD Avrupa'nın tek bir enerji kaynağına bağımlı hale geleceği gerekçesiyle projeye engel olmaya çalışıyor. Polonya ve Ukrayna gibi bazı AB ülkeleri de projeye karşı çıkıyor. ABD Dışişleri Bakanı Pompeo, İngiltere ve Danimarka'ya yapacağı ziyaretlerdeki temaslarında bu konuyu gündeme getireceğini açıkladı.

Alman hükümeti, ABD'nin yaptırım tehditlerinden ve içişlerine karışılması olarak gördüğü müdahaleden duyduğu

rahatsızlığı dile getirse de Washington'a yönelik misillemede bulunmayı düşünmediğini duyurmuştu. Buna karşılık konuyla ilgili açıklama yapan AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Washington'un yaptırım tehdidi altına aldığı Avrupalı şirketlerin, "yasal faaliyetlerde" bulunan firmalar olduğunu ifade etti.

Borrell, ABD'nin Avrupa şirketleri ile Avrupa'nın çıkarlarını hedef alan yaptırım tehditlerinin sık sık dile getirilmesinden de "derin bir endişe" duyduğunu ifade etti. ABD'nin bu tavrını daha önce İran, Küba ile Kuzey Akım 2'nin yanı sıra Türk Akım boru hattında da ortaya koyduğunu dile getiren Borrell, Avrupa Birliği'nin siyasi görüş ayrılıklarında her zaman diyaloga açık olduğunu, ancak böyle bir diyalogun yaptırım tehditleri altında gerçekleşmeyeceğini vurguladı.

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan bugüne dünya üzerinde egemenliğini sürdüren ABD emperyalizmi geline nokta nokta artık bu gücünü koruyamamaktadır. Başta Çin olmak üzere Rusya, Hindistan vb. gibi ülkelerin ulaştığı gelişme düzeyi, ABD emperyalizminin bu egemenliğini sarsan bir soruna dönüşüyor. Rusya ve Çin önemli emperyalist merkezler haline geliyorlar. ABD emperyalizmi bunlar da dahil rakip olarak gördüğü ülkelerle yapılan bütün ticari ilişkileri her yol kullanarak engellemeye çalışıyor. Bugün başta Almanya olmak üzere Avrupa Birliği ile yaşanan bu çatışmaların gerisinde bu gerçek yatmaktadır. Kapitalizmin dünya çapındaki durdurulamayan krizi bu çatışmaları daha da derinleştirecektir.

ABD, emperyalist hegemonyasını koruma hedefiyle askeri adımlar atmadan geri durmuyor. Şimdi de Polonya'ya 1000 asker daha konuşlandırılacağı açıklandı.

ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, düzenlediği Orta Avrupa gezisinin sonunda Varşova'da Polonya'ya 1000 ABD askerinin daha konuşlandırılması için bir anlaşma imzaladığını duyurdu.

Sözleşme ayrıca Amerika Birleşik Devletleri Ordusu 5. Kolordu karargahının bir kısmının Kentucky, Fort Knox'tan Polonya'ya taşınmasını da içeriyor. An-

ABD'den Polonya'ya bin asker daha

laşma aynı zamanda Avrupa'daki NATO ortaklarıyla işbirliğinin yanı sıra Avrupa'dan dönen ABD birliklerinin denetimiyle ilgilenmeyi de kapsıyor. Polonya Cumhurbaşkanlığı Şansölyeliği sözcüsüne göre, 5. Kolordu karargahının bir kısmı bu sonbaharda NATO ülkesine taşınacak.

Polonya'da şu anda 4.500'den fazla

ABD askeri konuşlanmış durumda. Ancak kalıcı bir askeri üs yok. Varşova'daki ulusal-muhafazakar PiS hükümeti özellikle de Rusya'ya karşı caydırıcı olmak amacıyla uzun zamandan beridir ülkesinde daha fazla ABD askeri olmasını istiyordu. Moskova ise, Doğu Avrupa'daki ve sınırlarındaki yüksek düzeydeki NATO varlığını eleştiriyor.

ABD, Almanya'da konuşlanmış bulunan 36.000 askerin yaklaşık 12.000'ini Almanya'dan çekmek istiyor. Yarısından fazlasının ABD'ye döneceği, 5600'ün ise Avrupa içinde konuşlandırılacağı önceden kararlaştırılmıştı. Trump, Haziran ayı ortasında Almanya'daki ABD askerlerinin sayısını 25.000 civarına düşürme kararını açıklamıştı. ABD emperyalizminin şefi bu karara bahane olarak "bir NATO üyesi olarak Almanya'nın savunmaya yeterince yatırım yapma yükümlülüğünü yerine getirmediğini" öne sürmüştü.

Belarus'ta sular durulmuyor

Belarus'ta (Beyaz Rusya) 9 Ağustos'ta yapılan seçimlerde Devlet Başkanı Alexander Lukaşenko'nun yüzde 80 oyla seçimin galibi ilan edilmesinin ardından, ülke genelinde başlayan protesto eylemleri devam ediyor. Seçimlerde hile yapıldığını öne süren göstericiler Lukaşenko'nun istifasını ve seçimlerin yenilenmesini istiyorlar.

Protesto eylemlerinin giderek grevlerle birleşmesi, Lukaşenko'nun iktidarda kalmasını iyice zora sokuyor. İlerici alman gazetesi *Junge Welt (JW)*, "Yerel basın Minsk sanayi işletmelerinde grevlere katılım sayısının sınırlı kaldığını, pazartesi günü en fazla birkaç yüz kişinin diğer şirketlerden heyetler olarak Minsk Otomobil Fabrikası'na (MAZ) hareket ettiğini bildiriyorlar" diye yazdı. Fabrikalardan gelen sınırlı haberlere göre, en azından şimdilik Lukaşenko'dan desteğini çeken işçi sınıfı AB uşağı burjuva muhalefete de tam bir destek vermemiştir.

Muhalefetin sokak gösterilerine karşı taraftarlarını alanlara çağırın Lukaşenko, pazartesi günü grevde olan işçileri ikna etmek için gittiği Minsk Otomobil Fabrikası'nda işçilerin protestosuyla karşılaştı. Konuşmasını da "İstifa!" sloganları altında yapabildi. İstifayı veya seçimlerin yenilenmesini reddeden Lukaşenko, her ikisinin de "ülkenin sonu" anlamına geleceğini iddia etti. En fazla bir anayasa reformu çerçevesinde yetkilerin yeniden dağıtılması hakkında konuşulabileceğini söyledi. İstifa çağrısı yapan grevdeki işçileri de grevin devam etmesi durumunda işten atmakla tehdit ederek, "Beni öldürene kadar başka bir seçim olmayacak" dedi.

Lukaşenko'nun çağrısıyla, 16 Ağustos Pazar günü Minsk'teki hükümet binası önünde düzenlenen mitinge, resmi rakamlara göre 65 bin kişinin katıldığı söylenirken, gazeteler sayının daha düşük olduğunu bildirdiler. *JW*'nin yazdığına

göre burada da kendisini Belarus devletinin varlığının devam etmesinin tek garantörü olarak tanımlayan Lukaşenko, milliyetçi-ırkçı tonda bir konuşma yaparak, yurttaşları ülkenin varlığını savunmaya çağırdı.

Aynı gün hükümet binasına yakın bir alanda yapılan karşı mitinge ise yaklaşık 200.000 kişinin katıldığı tahmin ediliyor. Miting sonrasında çok sayıda gösterici de tutuklandı.

Yanına, azıllı anti-komünistler olarak Batılı emperyalistler için çok değerli figüranlardan olan Nobel ödüllü Svetlana Aleksiyeviç ve insan hakları(!) aktivisti Ales Bjazki ikilisini alan AB yanlısı aday Svetlana Tihanovskaya, Litvanya'da yaptığı açıklamada "ulusal lider" rolünü üstlenmeye hazır olduğunu belirtti. Ayrıca "İktidar Değişikliği Koordinasyon Konseyi" kurulması çağrısında bulundu. Seçime katılmasına izin verilmeyen ve Ukrayna'da sürgünde bulunan Valery Zepkalo ise bir "Ulusal Kurtuluş Cephesi" kurulduğunu ilan etti.

BURJUVA POLİTİKACILARIN BOŞ GÜRÜLTÜLERİ

"Beni öldürmediğiniz sürece başka seçim olmayacak" sözleriyle karalılık pozları takınan Lukaşenko, içerde yükselen halk hareketi ve dışarıda batı emperyalizminin baskısı altında yeni manevralar yapıyor. Anayasa değişikliği yapılmasının ardından gerekirse devlet başkanlığı ve diğer önemli görevlerin bırakılmasını da mümkün kılacak seçimlere gidilebileceğini açıklayarak, durumu kontrol altına almaya çalışıyor. Ancak çok geç. Belarus halkı, seçimlerde yapılan hileden dolayı, batı emperyalizminin ikiyüzlülüğüne rağmen Lukaşenko tayfasının çırpınışlarına tam bir destek vermedi. Batı emperyalizminin Boris Yeltsin gibi uşaklar aracılığıyla ülkelerini nasıl haraç-mezat yağmaladıklarını unutmayan Belarus

halkı, Lukaşenko yönetimine bir dönem rıza göstermiş olsa da artık aynı noktada durmuyor. İşçi ve emekçi kitleler, devlet kapitalizminin çürümüşlüğüne etrafa saçtığı rüşvet, adam kayırmacılık, yoksulluk ve sefalet gibi pisliklerinden duyduğu rahatsızlıklar seçim hileleriyle de birleşince, Lukaşenko'ya olan desteğini geri çekti. Boşlukta kalan Lukaşenko ise attığı perendelerle kuru gürültü kopartarak, burjuva politikacılığının tipik bir örneği olarak hafızalara kazandı.

BATI EMPERYALİZMİNİN DEMOKRASİ DALAVERESİ

ABD'den AB'ye batılı emperyalist cephe, hep bir ağızdan Belarus'ta seçimlerin "özgür ve adil olmadığı", "seçimlerde hile yapıldığı" çığırkanlığı yapıyor. Belarus'ta yapılan seçimler "özgür ve adil olmadığı" gibi "hile yapıldığı"na da kuşku yoktur. Ancak bu duruma itiraz etme hakkı olmayan birileri varsa, onlar da öncelikle bu emperyalistlerin ta kendileridir. Karanlık ve kanlı tarihlerini eşeleyerek ortaya dökmek bu yazının sınırlarını aşılıyor. Kapitalist ülkelerde yapılan seçim kampanyalarının hangi kara paralarla yürütüldüğünü, devrimci-komünist güçlere karşı medya gruplarının devlet terörü eşliğinde nasıl karalama kampanyaları sürdürdüğünü de bir an için unutalım.

Birkaç güncel örneği hatırlatmak, demokrasi havarisi kesilen bu yarasaların döktükleri gözyaşlarının sahteliğini fazlasıyla kanıtlamaya yetecektir. Venezuela'da seçilmiş başkana karşı yaptıkları provokasyonlar ve darbe girişimleri, Brezilya'da Bolsonaro'yu iktidara getirmek için çevirdikleri dolaplar, şantaj ve tehditler, Bolivya'da gerçekleştirdikleri darbe ve darbeci rejimin devlet terörü eşliğinde seçimleri yaptırmamak için yaptığı manevralara verdikleri tam destek, Küba'nın çökertilmesi için uygulanan ekonomik, diplomatik ve ticari boykot son

yılların ilk akla gelen örnekleridir. Irak, Suriye, Libya ve Afganistan halklarına yıllardır çektirilen acılar, Balkanlar'ın parçalanması, Ukrayna'nın ateş çemberine atılması diye uzayıp gidiyor liste. Bunlar batı emperyalizminin son yirmi yılının "demokrasi, insan hakları ve barış" bilançosunun özetinin özetidir sadece.

BATI EMPERYALİZMİNİN BİTMİYEN TARİHSEL KORKUSU VE KİNİ

Belarus'ta adil ve özgür bir seçim olmadığını doğru. Fakat bir o kadar doğru olan bir başka gerçek de Belarus'ta batı emperyalizminin kanatları altında "demokrasiye" yelken açan burjuva muhalefetin miting ve eylemlerinde taşınan Hitler sembolleri ve gamalı haçlardır. Ukrayna'da gördüğümüz sahneler bugün muhalefetin Belarus'taki gösterilerinde tekrarlanıyor.

AB dışişleri bakanlarının Belarus krizini görüşmek üzere 19 Ağustos günü video konferans aracılığıyla toplanacağını duyuran Avrupa Birliği (AB) Konsey Başkanı Charles Michel, Twitter üzerinden yaptığı açıklamada, Belarus halkının "geleceği hakkında karar verme ve liderlerini özgür bir şekilde seçme" hakkına sahip olduğunu söylüyor. Elbette. Fakat bu kadarı, bu bayların sahtekarlıklarını gizlemek için kullandıkları örtüden başka bir şey değil. Ukrayna ve Belarus'ta AB uşağı burjuva muhalefetin eylemlerinde gamalı haçların boy göstermesi, emperyalist sahtekarların dillerine pelesenk etikleri demokrasinin içeriğine yeterince açıklık getiriyor.

Kapitalist tekeller süngü, panzer ve bombalara rağmen Sovyetlerde dalgalandıramadıkları Hitler faşizminin bayrak ve sembollerini, şimdilerde uşakları aracılığıyla ve "demokrasi" görünümü altında eski Sovyet topraklarında dalgalandırmak için çırpınıyorlar. SSCB halklarının Hitler faşizmi şahsında emperyalist dünyaya karşı kazandığı zaferi sindiremeyen ABD ve AB emperyalistleri, tarihi yenilgilerinin rövanşını almak için tam bir birlik içinde davranıyorlar.

Eski SSCB içerisinde yer alan Belarus, Ukrayna veya diğer ülkeler üzerinde süren emperyalist egemenlik çatışmasının, batılı emperyalistler için ayrıca böylesi bir tarihsel hınç ve kine dayalı arka planı vardır. O topraklarda yaşayan halkları köleleştirip tarihi belleklerini silerek, kapitalist sistemi temellerinden sarsan Ekim Devrimi'ni unutturmak onların en büyük özlemidir.

Beyaz Rusya işçi sınıfı ve emekçi halkları Lukaşenko gibi kalıntılara karşı mücadelesini ancak batı emperyalizminin bitmeyen kin ve nefretine karşı da yönelttiği zaman gerçek bir çözüme doğru yol alabilecektir.

Dünyada grevler, protestolar yükseliyor

ENDONEZYA

Jakarta'daki PT Jakarta Central Asia Steel metal fabrikasında çalışan yüzlerce işçi, tek taraflı olarak uygulanan ücret kesintisine karşı 6 Ağustos'tan bu yana grevde. Oldukça üretken bir fabrikada yasal asgari ücret 5,1 milyon Rp (300 Euro'ya yakın) ve Nisan sonunda 4,2 milyona düşürüldü. Neden olarak korona salgını nedeniyle siparişlerdeki düşüş gösteriliyor. Sendikalar ise üretimin artırıldığına dikkat çekiyor. İşçiler grevleriyle birlikte, sözleşmeli 30 iş arkadaşlarının işten çıkarılmasına karşı da mücadele ediyor.

Salgın sürecinde devletin gündeme getirdiği torba yasayla birlikte yabancı sermayenin ülkeye akışının önü açılmak isteniyor. İşgücünün esnekleştirilmesi ve ucuzlaştırılması, sermaye hareketlerinin kolaylaştırılması gibi düzenlemelerin yer aldığı torba yasa tasarısına karşı eylemler de devam ediyor.

TAYLAND

Pazar günü Tayland'ın başkenti Bangkok'ta hükümet ve monarşi karşıtı binlerce kişi gösteri düzenledi. Bu son yılların en kitlesel gösterisiydi. Gösterilere 10 bin kişi katıldı. Büyük kesimi gençlerden oluşan protestocular eski ordu şefi Prayut Chan-O-Cha hükümetinin devrilmesini, yeni seçimlerin yapılmasını ve Tayland'daki monarşi hakkında açık bir tartışma talep ediyorlar.

"Kahrolsun diktatörlük" sloganının sıklıkla atıldığı eylemde "Diktatörlüğü yık, demokrasi ile uzun yaşa" ve "İfade özgürlüğü insan haklarıdır" yazılı pankartlar taşındı. Eylemde; muhaliflere yönelik baskıların durdurulması, anayasanın yeniden yazılması ve parlamentonun alt meclisinin dağıtılması çağrısında bulunuldu.

Göstericiler, ayrıca anayasal monarşiye tepki göstererek, yeni reformlar yapılmasını talep ettiler. Protestolar sırasında kolluk güçleri yoğun bir

Taylandlı emekçiler kraliyet ailesinin eleştirilmesi durumunda acımasız cezalar öngören "monarşinin korunması yasası"nın kaldırılmasını talep ediyor. Gösteriye ilk kez sadece öğrenciler değil, her yaşta insan katıldı.

Tayland'da monarşi kutsal kabul ediliyor. Majeste Yasası kapsamında monarşi-

ye yönelik eleştiriler "hakaret" adı altında 3 ila 15 yıl arasında hapis cezalarıyla cezalandırılıyor.

HİNDİSTAN

Geçen hafta, Hindistan genelinde yaklaşık 600.000 Ashas (Akredite Sosyal Sağlık Aktivisti) iki gün greve gitti. Bu sağlık aktivistleri, tarihsel olarak çocuk felci enfeksiyonlarının üstesinden gelmede ve ülkedeki anne ölümlerini azaltmada etkili olmuştu. Şimdi de korona pandemisine karşı mücadelede ön saflarda yer alıyorlar.

Sağlık emekçileri maske ve dezenfektan gibi virüsten koruyucu tıbbi malzeme eksikliğini protesto ediyorlar. Ayrıca aylık 2000 rupi (yaklaşık 22 Euro) tutarında bir ücret artışı talep eden sağlık emekçileri ücretlerin düzenli ödenmesini ve yasal statülerinin iyileştirilmesini istiyor.

KOLOMBİYA

Kolombiya'da öğretmenler, hükümetin korona salgınına rağmen belirli bölgelerdeki okulları yeniden açma planlarına karşı 12 ve 13 Ağustos'ta greve gitti. FE-CODE sendikası, hükümetin öğretmenler ve öğrenciler için yeterli güvenlik sağlamadığını söyledi.

Önceki protestoların aksine, grevdeki öğretmenlerin çoğu evde kaldı. Barranquilla, Cúcuta ve Cali gibi bazı şehirlerde araba geçitleri vardı.

PERU

Koronavirüs salgınından en fazla etkilenen ülkelerden olan Peru'da sağlık emekçileri daha iyi çalışma koşulları talep ederek sokağa çıktı. Gösterilerde sağlık emekçileri polisin saldırısına uğradı.

Resmi açıklamalara göre ülkede Co-

vid-19'dan ölen insan sayısı 20 bine yaklaştı.

FAS

Kazablanka'daki bir İtalyan tekstil grubuna ait olan Miroglio tekstil fabrikasında çalışan işçiler Albarnoussi sanayi bölgesinde şirketin önünde gösteri yaptı. Üç işçinin pandemiye yakalanmasının ardından 14 işçinin Covid-19'a karşı yeterli koruyucu önlemlerin alınmadığını söylemesi üzerine işten çıkarılması tepki ve eylemle karşılandı.

Yürüyüşte işçiler tarafından "Adaletsizliğe müsamaha göstermeyeceğiz, kadınların haklarının ellerinden alınmasına izin vermeyeceğiz" ve "Yaşasın Fas Sendikası!" şiarları haykırıldı.

İsrail'de Netanyahu'ya karşı gösteriler sürüyor

15 Ağustos Cumartesi akşamı İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu Kudüs'teki hükümet konutu önünde düzenlenen sekizinci protesto yürüyüşüne 10 bin civarında kişi katıldı. Bu Netanyahu'ya karşı bugüne kadar düzenlenen gösterilerin en kitleseliydi. "Bibi ciao, ciao" şiarlarını haykıran gençlik, Arap anneleri, işgal rejiminin muhalifleri ve işsizlerin bir araya geldiği yürüyüş oldukça coşkuluydu.

Korona politikası ve yolsuzluk skandalları nedeniyle kitleler Netanyahu'nun istifası talebiyle birleşiyor, sokağa çıkarak gösteriler düzenliyor. Gösteriye hastanede çalışan doktorlar da katıldı. Doktorlar "Gün boyunca koronavirüsle savaşıyoruz. Ve geceleri yolsuzlukla mücadele ediyoruz" yazılı dövizler taşıdı.

SUDAN

Hartum'da reform sürecinin hızlan-

ması için 17 Ağustos'ta binlerce kişi gösteri düzenledi. Polis göstericilere karşı göz yaşartıcı gaz kullandı.

Sudan'da bir yıl önce, hükümet ittifağı sivil teknokratlardan ve eski ordunun temsilcilerinden oluşturulmuştu. Emekçiler bundan hoşnutsuz ve ordunun ekonomik ve politik gücünün gözle görülür şekilde kısıtlanmasını istiyorlar. Ordu tarafından işletilen şirketlerin siviller tarafından işletilmesi ile ilgili karar hala beklemede.

GÜNEY KORE

Güney Kore'de, yeni korona vakalarının sayısındaki artışa rağmen, 15 Ağustos Cumartesi günü binlerce kişi Başkan Moon Jae-in'i protesto etmek için sokaklara çıktı.

Protestolar, diğer şeylerin yanı sıra Moon'un emlak politikasına ve hükümet üyelerinin dahil olduğu bir dizi seks skandalına yönelikti. Gösteriler aynı zamanda 1945'te Japon sömürge yönetiminin sona erdiği kutlamalara da denk geldi.

Enfeksiyon vakalarının sayısındaki hızlı artışın ardından, Güney Kore hükümeti temas kısıtlamalarını daha da sıkılaştırarak durumu kontrol altına almaya çalışıyor. Yetkililere göre, 100'den fazla kişinin açık havada toplanması yasası Cumartesi gününden itibaren uygulanacak. Ancak yeni düzenleme göstericilerin gösteri yapmasının önüne geçemedi.

Öte yandan Cuma günü, Güney Koreli doktorlar Seul'ün sağlık reform planlarını protesto etmek için iş bıraktı. Başkent Seul'ün yanı sıra Busan, Daegu, Gwangju, Daejeon ve diğer yerlerdeki mitinglere 28 binden fazla kişi katıldı. Ülkenin sağlık bakanlığına göre, kliniklerin yüzde 31'i -toplam 33.836'dan 10.584 klinik-Cuma günü kapalı kaldı.

Kapitalizm, iklim krizi ve tarım

Dünya genelinde pandeminin sürdürdüğü bugünlerde acil konulardan biri de yine küresel bir sorun olan iklim krizidir. Önümüzdeki yıllarda eğer köklü bir değişim ve dönüşüm gerçekleşmezse, yine dünya çapında ve özellikle yoksul ülkelerde iklim krizinin daha ağır sonuçlarının yaşanması bekleniyor.

Dünya Su Konseyi (WWC) 2020 yılı için paylaştığı veriler ile günümüzde dünya çapında 1,1 milyar insanın suya erişimi olmadığını ve toplam 2,7 milyar insanın her yıl en az bir ay boyunca su kıtlığı çektiğini belirtiyor. Su kaynaklarına erişim konusu henüz Türkiye’de ciddiyle ele alınmıyor. Ancak önümüzdeki senelerde durum kötüleştiği için ciddiyeti daha iyi anlaşılacak. Koronavirüs ilk olarak Çin’de başladığı zamanlarda da sanki buralara salgın hastalık gelmeyecekmiş gibi düşünüldü. Kapitalist devletler önlem almak çerçevesinde gerekli adımları atmadılar. Çünkü kapitalist bir dünyada yaşıyoruz ve kapitalist düzende ekonomik ve siyasi çıkarlar toplum sağlığından daha önemlidir. Yaşanan pandemi sürecine rağmen bu hakim bakış açısında değişen bir şey yoktur. Aynı yaklaşım iklim krizi konusunda da geçerlidir.

Yakın yıllara kadar küresel ısınma genellikle buzulların eriyeceği, deniz seviyelerinde yükselme olacağı, penguenlerin yaşam alanlarının kalmayacağı gibi örnekler üzerinden dile getiriliyor, yer yer alayla ele alınıyordu. Ne de olsa kutuplar buradan çok uzaktı. Ancak son yılların bunaltıcı havaları, mevsimsel geçişlerin bozulması, beklenmedik hava olayları ile küresel ısınmanın günlük yaşama etkileri daha da konuşulur oldu. Bunda ayrıca iklim krizine dikkat çekmek konusunda oldukça başarılı olan Greta ve milyonlarca gencin FFF (İklim için Cumalar) hareketinin de önemli bir rolü oldu.

Geçen yüzyılın sonlarından itibaren uyarılarda bulunan bilim insanları 2020 senesi ile birlikte dünyanın iklim dengesinin önemli oranda bozulduğunu raporlar ile açıklıyorlar. Mesele artık bu bozulmayı sınırlandırmak. Uluslararası sözleşmeler, anlaşmalar vs.ler yapıldı, halen çağrılar sürüyor. Ancak toplumsal muhalefetin basıncı olmadıkça kapitalistlerin bu konuda adım atacakları yok. Kendi imzaladıkları kararları dahi hayata geçirme konusunda acizler.

İklim krizi özellikle tarımsal üretime etkileri ile gıda sorununda da ciddi tehditler barındırıyor. Kapitalist üretim sürecinin sonucunda oluşan iklim krizi böylesi teknolojik gelişmişlik içerisinde, açlığı ve kıtlığı yaygınlaştıracaktır. Açlık ve kıtlık olgusu daha çok üçüncü dünya ülkelerinin haber başlıkları iken, artık gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerin de gündeminde olacaktır.

Küresel iklim değişikliğinin etkileyeceği alanlardan biri de gıda sektörüdür. Salgını yaşadığımız bugünlerde gıda sektörünün önemi bir kez daha açığa çıktı. Bağışıklık sisteminin güçlü olmasının arkasında sağlıklı beslenme koşulu da var. Gıdaya erişim bir dert, sağlıklı gıdaya erişim daha ağır bir dert olmuş durumda. Kapitalist tarım politikaları sonucunda hem doğada hem de temel besin kaynaklarında yaratılan tahribat pandemi süreciyle tekrardan gündeme geldi. Gıda güvenliğine yönelik sorgulamalar bir yana, bir de 2050 senesi için 10 milyara ulaşacağı tahmin edilen dünya nüfusunun beslenmesi sorunu tartışılıyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yeni yayınlanan “İklim Değişikliği ve Tarım” isimli raporda olası senaryolara dair çarpıcı açıklamalar yer aldı: “Araştırmalar, 2050 yılında dünya nüfusunu beslemek için tarım ve gıda üretiminin, bugünkü düzeyinden en az %50 oranında artırılması gerektiğini belirtmektedir. IPCC’nin Değerlendirme Raporları, iklim değişikliğinin etkisiyle dünyada su kıtlıklarının ve kuraklıkların artacağını, tarımsal verimliliklerin düşeceğini, gıda fiyatlarında dünya genelinde %85’e va-

ran artışların gerçekleşebileceğini öngörmektedir. Yağış rejiminin değişmesi nedeniyle bazı tarım alanlarının kuraklaştığı, tarımsal ürünlerin olgunlaşma sürelerinin değiştiği, bazı tarım alanlarının sel suları altında kalarak kullanılamaz hale geldiği ya da deniz suyunun yükselmesi ile tuzlandığı ve bu koşullarda verimin düştüğü bilinmektedir. Yüksek sıcaklıklarda gıdalarda bakteri üretimi artacaktır. İklim değişikliği gıda güvenliğini de tehdit etmektedir.”

Türkiye, iklim krizinin en çok etkileyeceği alanlardan biri olan Akdeniz kuşağında yer alıyor. Bu noktaya da işaret edilen Bakanlık raporunda, Türkiye’nin önümüzdeki 10 ila 20 senenin tarım politikaları belirlenirken, 2-3 °C sıcaklık artışı varsayımı ele alınmış. Bu varsayımına göre arazi verim kayıplarının 2030-39 arası %6-7, 2040-49 da ise %8-9 seviyelerine ulaşacağı söyleniyor. Raporda ayrıca 2025 yılı itibarıyla dünya çapında 3 milyardan fazla insanın su kıtlığı yaşayacağı da belirtiliyor.

İklim değişikliği ile beklenen sonuçlardan biri de tüm dünyada kahve yetiştirilen toprakların önümüzdeki 30 yıl içerisinde yüzde 50 oranında azalacağı

yönündedir. Kahvenin günümüzde oldukça fazla tüketilen bir içecek olduğu bilinmektedir. Kahvenin sonraki senelerde lüks tüketim ürünleri kategorisine geçeceğini ifade etmek yanlış olmayacaktır.

İklim krizinin çok yönlü sonuçları olacaktır. Örneğin aşırı hava olayları normal hale gelecek, aylarca yağması gereken yağış birkaç saatte yağıp ani sel baskınları veya benzeri felaketlere sebep olabilecek. Hem betonlaşma, ormansızlaşma hem de önceliğin doğa ve insan yaşamına verilmemesinden kaynaklı bu felaketler facialara yol açacak. Bugüne kadar bunlar gerçekleşti ama ileriki yıllarda sık sık yaşanma ihtimali artacak.

İklim krizi özellikle tarımsal üretime etkileri ile gıda sorununda da ciddi tehditler barındırıyor. Kapitalist üretim sürecinin sonucunda oluşan iklim krizi böylesi teknolojik gelişmişlik içerisinde, açlığı ve kıtlığı yaygınlaştıracaktır. Açlık ve kıtlık olgusu daha çok üçüncü dünya ülkelerinin haber başlıkları iken, artık gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkelerin de gündeminde olacaktır. Kapitalist düzen aşılmadığı sürece önümüzde yıllarda özellikle yeni nesilleri etkileyecek küresel sorunlar da büyümeye devam edecektir.

Gençlik ırkçılığa karşı Bielefeld'de sokaktaydı

ABD'de George Floyd'un polis tarafından katledilmesini protesto etmek için, Revolutionärer Jugendbund'un (RJ - Avrupa DGB) inisiyatifiyle 6 ve 13 Haziran'da Bielefeld'de eylem gerçekleşmişti. İlkine 2 bin, ikincisine binin üzerinde kişinin katıldığı iki büyük yürüyüşün ardından RJ, ırkçılığa karşı daha geniş ve kolektif bir örgütlenme oluşturma çağrısı yapmıştı. Birkaç haftadır süren toplantılar ve hazırlıklardan sonra, gençlerle birlikte yaratılan yeni kitle örgütü, dün ırkçılık karşıtı ilk eylemini gerçekleştirdi.

Amerika'daki siyahların başlattığı *Black Lives Matter* hareketinin en tanınmış sloganlarından birisi "No justice, no peace!" (Adalet yoksa barış da yok) olmuştu. Adalet kavramının bu somut olaylardaki anlamı ırkçılığın ve polis şiddetinin olmadığı bir toplumdur. Böylece Bielefeld'deki gençler örgütü ismini "Rise Up For Justice" (Adalet için ayaklan) koydular. Sundukları ilkelere ise şöyle yazdılar:

"Biz ırkçılık sorununu kökten çözmeyi hedefliyoruz. Zira ırkçılık salt bireylerin yarattığı bir şey değil, yaşadığımız toplumun ve sistemin ayrılmaz bir parçasıdır [...] İnsanların nefes alabildiği ve gerçekten eşit olduğu bir toplum için mücadele ediyoruz."

Rise Up'in (RU) Almanya'daki çoğu diğer anti-faşist örgütlerden farkı, yeni, yabancı kökenli ve ilk defa örgütlenen genç insanları politik bir hedef için bir araya getirebilmesidir. Bugün hala anti-faşist örgütlenmelerin neredeyse tümü yerli solculardan oluşmakta. Bunun nedenlerinden birkaçı; Alman solcuların göçmen ailelerin yaşam alanına girememesi ve

hatta onları ciddiye almaması, kullandıkları dilin kitlelere uzak olması ve en önemlisi, bugün Almanya'da ırkçılığa ve faşizme esas maruz kalan toplumsal kesimleri örgütlerinde önemli sorumluluk taşıyan özneler haline getirmemesidir. RU aracılığıyla bu engel kaldırılmıştır. RU aynı zamanda, birçok yerde yeni oluşan "Migrantifa" gibi sadece yabancıların katılabildiği bir platform gibi değil, yerli veya yabancı tüm gençlerin ortak bir şekilde mücadele ettiği bir kitle örgütüdür.

Büyük bir heyecanla ve her bireyin yoğun emeğiyle, seferber olunarak yürütülen iki haftalık çalışmalardan sonra Bielefeld'de bir eylem gerçekleştirildi. *Black Lives Matter*'le başlayan ırkçılık karşıtı hareketin artık durulmuş olmasına ve 15 Ağustos Cumartesi için bildirilen fırtınaya rağmen, yüzlerce kişi eyleme katıldı. Başarının arkasında önemli olan başka bir faktör sosyal medyanın iyi kullanılması ve Bielefeld'in merkezinde yapılan yoğun afiş çalışmasıydı. Ayrıca göçmen

ve işçi ailelerin oturduğu semtlerde afiş ve bildiri dağıtımı yapıldı.

Gençlerin ön hazırlık çalışmalarındaki heyecanı ve dinamizmi yürüyüşte de belirdi. Yine Merkez Tren Garı'nda açılış mitingi yapıldıktan sonra belediye binasına yüründü. Yol boyunca sloganlar durmadı. En kalabalık alanlarda sunucular ajitasyon konuşmalarıyla eylemin anlamını vurguladılar. Belediye binasının karşısında yapılan ara mitingde, ırkçı şiddet ve saldırılar sonucu hayatını kaybeden bütün insanlar için George Floyd'un katledilişine atıfla yapılan saygı duruşu 8 dakika 46 saniye sürdü. Saygı duruşu "No justice, no peace!" sloganıyla sonlandırıldı. Ardından kapanış mitingi için Kesselbrink alanına yüründü.

Eylemdeki konuşmalarda sistem karşıtı tutum yine güçlüydü. Rise Up'tan gençlerin yanı sıra RJ, BİR-KAR, EGR ve Fla Fla da mikrofondan söz aldı. RJ, kapitalist sistemle ırkçılık arasındaki ilişkiye dikkat çekerken, BİR-KAR, Alman devletinin faşist çeteleri nasıl koruduğunu

anlattı. Konuşmalarda ayrıca Hanau katliamının 6. ayda olduğu hatırlatıldı. Bu vesileyle 22 Ağustos'ta Hanau'da düzenlenecek eyleme çağrıda bulunuldu.

Yürüyüşten hemen sonra tekrar toplanıp günün değerlendirmesini yapan gençler, eylemi büyük bir başarı olarak nitelendirdiler. Planlanmasından uygulanmasına kadar tamamen kolektif bir çalışmanın ürünü olan eylem, örgütteki gençlere büyük deneyimler kazandı. İş bölümüyle herkes önemli sorumluluklar üstlendi ve görevlerini ciddiyetle hayata geçirdi. Çalışma gruplarının projelerinde, sosyal medyada, basın ve başka örgütlerle temasta, yürüyüşün başvurusu, konuşmalar ve sunuculukta da yeni yeni gençler öne çıktı. Bunun sayesinde gelecekteki faaliyetler için daha fazla kişi tecrübe kazandı. Rise Up'ın sıradaki hedefi ise, Bielefeld'deki gençleri çağırabileceği geniş bir eğitim programı. Bunun için sunumlar, tartışmalar ve belgesel geceleri düzenlenecek.

REVOLUTIONÄRER JUGENDBUND BIELEFELD

Almanya'nın Hessen eyaletine bağlı Hanau kentinde, 19 Şubat'ta Tobias Rathjen adlı ırkçı tarafından 9 kişinin katledildiği katliamın üzerinde 6 ay geçti. Alman devletinin bizzat önünü açtığı polis şiddeti ve ırkçı sağ terör hala devam ederken, ırkçı saldırılara karşı eylemler de sürüyor.

19 Ağustos günü de Stuttgart'ta Hanau katliamının 6. ayı dolayısıyla bir miting ve anma gerçekleştirildi.

Schlossplatz'ta saat 18.00'de başlayan mitinge, Alman sol gençlik örgütleri ve bazı enternasyonal sol çevrelerin içinde olduğu kurum ve örgütler katıldı.

Hanau'da katledilenler için Stuttgart'ta anma

Yüzlerce kişi, Hanau'da katledilenlerin resimlerinin etrafında birbirlerine kenetlenerek geniş bir halka oluşturdu. Ardından "Hepimiz insanız, ırkçı faşist saldırılara hayır" denilerek Hanau'daki saldırıda ölenler şahsında dünya çapında ırkçı faşist saldırılarda katledilenlerin anısına bir dakikalık saygı duruşu yapıldı. Saygı duruşundan sonra konuşma-

ra geçildi.

Konuşmalarda, insanlığı her an ırkçı saldırıların hedefi durumunda olduğu belirtildi. Irk, renk, cinsiyet ayrımının insanlık aleminde olmaması gerektiğinin altı çizilen konuşmalarda "Dayanışmaya, birliğe, mücadelemizin sürekliliğine ihtiyacımız var" vurgusu yapıldı.

Almanya'da devam eden ırkçılığın Amerikan ırkçılığından az olmadığına

değinilen konuşmalarda, "AFD faşist partisi derhal kapatılmalı" denilerek faşist partinin önünün açılması teşhir edildi.

Konuşmalarda kapitalizmin girdiği krizin sonuçlarına dikkat çekilerek böyle giderse önümüzdeki günlerin insanlığa daha çok felaketler getireceğine işaret edildi.

Konuşmalardan sonra müzik eşliğinde sloganlar atıldı. "Yaşasın enternasyonal dayanışma!", "Faşizme karşı omuz omuza!", "Hanau katliamını unutmaya çağız!" sloganlarıyla eylem sonlandırıldı.

STUTTERTAN KIZIL BAYRAK OKURU

AKP dönemi ve yükseköğrenimin iflası

Geçtiğimiz günlerde dünyanın en iyi 1000 üniversitesini sıralayan Şanghay Klasmanı yayınlandı. Şanghay Klasmanı sıralamasında, üniversitelerin aldığı Nobel Ödülü gibi uluslararası başarılar ve önerilir hale gelen akademik makale sayıları baz alınıyor.

Klasmanda toplam 11 üniversiteyle yer alan Türkiye'nin hiçbir üniversitesi ilk 100 sıralamasına giremedi. İstanbul Üniversitesi 401-500 aralığında yer alarak Şanghay Klasmanı'na göre Türkiye'nin en iyi üniversitesi oldu. Son birkaç yıldır uluslararası kuruluşların açıkladıkları "en iyi üniversite" sıralamalarında Türkiye payına zaten gözle görülür bir gerileme olduğu dikkat çekiyordu. Örneğin 2018 yılında yapılan bir başka araştırmada ilk 500'e Türkiye'den yalnızca 2 üniversite girebilmişti. Bunlar da Sabancı ve Koç'un özel üniversiteleriydi. 2019 yılındaki benzer iki farklı araştırmada da ilk 500 sıralamasına Türkiye'den yine yalnızca 2 üniversite girebildi.

Pandemi süreci Türkiye'deki eğitimin niteliksizleşmesini tüm çıplaklığı ile ayrıca gözler önüne serdi. Eğitimde yıllardan beri süregelen yıkım tablosu bu süreçte daha da ağırlaştı. Türkiye'nin 6 Bakanlığ'ından dahi daha fazla bütçeler ayrılması ile övülen İstanbul Üniversitesi'nin online eğitime uygun hiçbir alt yapısının bulunmadığı ortaya çıktı. Bu süreç eğitimin çeşitli aşamalarındaki hemen tüm öğrenciler için yalnızca mağduriyet anlamına geldi. 19 yıllık AKP iktidarı akademiye ayaklar altına aldı, eğitimi temel insani ihtiyaç olmaktan çıkararak, satılabilir bir "hizmet" haline getirdi.

Sermaye devletinin eğitim alanına yönelik saldırısının yoğunluğu yıllardır hiç azalmıyor. Çünkü biliyorlar ki okul sıralarında oturan gençlik geleceğin temsilidir. Ve o gelecek, henüz okul sıralarında sömürülmezse, zapturapt altına alınmazsa egemenlerin sonu demektir...

AKADEMİ AYAKLAR ALTINA ALINDI

Yakın geçmişe baktığımızda "Bu suça ortak olmayacağız" diyen barış akademisyenlerini hatırlayabiliriz. O dönem Türk sermaye devletinin Kürdistan'da sürdürdüğü kirli savaşa karşı çıkan binlerce akademisyen bir bildiri yayınlarak durumu protesto etmişti. Hemen ardından sermaye devletinin akademiye

yönelik saldırılarının adeta "start"ının verildiği bir süreç işletildi. Yüzlerce akademisyen ihraç edildi, söz konusu bildirin imzacılarının imzaları çekilmeye çalışıldı, gözaltı-tutuklama terörü estirildi. Aynı yıl bunu, 15 Temmuz darbe girişimi ile gelen KHK ihraçları izledi. On binlerce öğretim görevlisi tek gecede yayınlanan bir kararname ile mesleklerinden ihraç edildi. Akademisyenler okullara alınmayınca protestolar başladı, akademisyenlerin küppeleri polis postalları ile ezildi. Gelinek yerde üniversiteler, "kişiyeye özel" kadro ilanları ile eş, dost, akraba, yandaş takımının doldurulduğu işletmelere dönüşüyorlar.

Yakın zamanda AKP şefi Recep Tayyip Erdoğan'ın tepeden atamaları ile 16 üniversiteye rektör atandı. Bu rektörlerin geçmişleri yazdıkları akademik makale ve çalışmalar ile değil, bazı dönemlerde AKP milletvekilliği yapmaları ile öne çıkıyor. Genel planda atanan rektörlere baktığımızda da vahim bir tablo ile karşılaşılıyor. 206 üniversitenin 68'inin başında bulunan rektörlerin uluslararası hiçbir yayını bulunmuyor. Uluslararası bilimsel makale yayımlayan 71 rektöre yapılan atf sayısı ise sıfır. Birçok rektör henüz makale bile yazmamış.

OKULLAR TİCARETHANE, ÖĞRENCİLER MÜŞTERİ HALİNE GETİRİLDİ

"Her ile bir üniversite kuracağız..." Bu sözler 2008 yılında Recep Tayyip Erdoğan tarafından sarf edildi. Apartman mantığı ile çoğalan üniversiteler akademide niteliksizliğin, ticari eğitimin ve geleceksizliğin kapısını aralamaktan başka bir işe

yaramadı. Türkiye'de toplamda 77 özel üniversite mevcut. Bu özel üniversitelerin ezici çoğunluğu AKP döneminde kuruldu. Artık "öğrenciler müşteri, rektörler patron" sözü, gerçek anlamda hayata geçmiş durumda. Dahası artık sermayedarların üniversitelerde verilecek eğitime dahi doğrudan müdahale edebildiklerini biliyoruz. Üniversite konseylerinde okulun temel bileşenleri olarak öğrenciler ve çalışanlar yer alamazken, sermayedarlar yer alabiliyorlar. Böylelikle AR-GE, staj, teknokent vb. adı altında sömürü, öğrenciler henüz sıralarının başındayken başlıyor. Eğitim, toplumsal ihtiyaçlardan ve bilimden uzak, birilerinin ihtiyaçlarına göre şekilleniyor. Diğer bir deyişle üniversiteler fabrikaların arka bahçeleri haline getirilmiş bulunuyorlar.

Paralı eğitim uygulamaları da her geçen gün artıyor. Pandemi koşullarında üniversiteler kapalı olmasına rağmen yemekhanelere getirilen zam haberlerinin ardı arkası kesilmiyor. Barınma, ulaşım ve beslenme üçgeninde boğuşan öğrenci geçim sıkıntısından ötürü eğitime odaklanamıyor.

BASKI VE GERİCİLİK TIRMANDIRILYOR

"Üniversiteler, her türlü siyasi müdahaleden, devletin, hükümetin müdahalesinden kesinlikle uzak olmalıdır. Üniversiteler olabildiğince bağımsız ve özerk bir işleyişe sahip olmalıdır. Ancak üniversitelerimizde aynı şekilde zihinler de bağımsız olmalıdır. Üniversitenin her bir ferdi özgür düşüncüyü serbestçe ifade edebilmelidir." Bu sözler de yine 2008

yılına ve Recep Tayyip Erdoğan'a ait. Şu an üniversitelerin tablosu söylenenlerin tam tersidir.

AKP dönemi öğrenci gençlik dinamiğinin kırıldığı bir süreç olarak yaşandı. Üniversitelerde siyaset yasakları ile birlikte binlerce öğrenci soruşturma, uzaklaştırma ve okuldan atma saldırıları ile karşı karşıya kaldı. Dinci-gerici faşist çetelerin okullarda cirit atmasına izin verilirken, en ufak muhalif ses azgınca bastırılmaya başlandı. Üniversite kampüslerine adeta seyyar karakollar yerleştirdiler. Tüm bunların yanı sıra ilerici akademisyenlerin tasfiyesi ile meydan dinci-gerici yandaş akademisyen ve öğretim görevlilerine kaldı. Örneğin Elazığ'da yaşanan depresmin ardından YTÜ'de profesör olan Bedri Gencer, Twitter hesabı üzerinden yaptığı açıklamada, afetleri çocuk evliliklerinin yasaklanmasına bağlayarak, "Allah'ın helal kıldığı yaşta evliliği tecavüz sayarak, mutlu yuvaları bozarak gayretullahı dokunmayalım" demişti. Bu ifadelerinin ardından öğrenciler Bedri Gencer'in derslerini terk etmiş ve tepkiler yükselmişti. Tepkilerin ardından Bedri Gencer görevinden uzaklaştırıldı da bu zihniyeti yaratan ve akademide onlara kadro açan düzen halen daha yerli yerinde durmaktadır. Nereden bakılırsa bakılsın, bugün üniversiteleri bilimsel gelişimin odak noktası haline getirecek bütün öğelerin önu bir bir kapatılmaktadır.

Bu dönem boyunca gerici-faşist iktidarın baskı, zorbalık ve karanlığına karşı gençlik alanında hep bir tepki ve karşı ses de yükseltildi. Örneğin son süreçte okulların bölünmesine karşı 2 hafta İstanbul Üniversitesi Beyazıt Ana Kapı önünden yükselen binlerce ses yükseldi. Çeşitli üniversitelerde yemekhane zamlarını geri çektiren eylemlilikler gerçekleştirildi. Soma, Özgecan Aslan ve toplumsal gündeme dönüşen daha nice olayda üniversiteliler sözünü söyledi ve söylemeye de devam ediyor. Bu süreçler çoğunlukla gençlik örgütlerinin çabalarına daralan bir noktada dursa da üniversite gençliği mücadele açısından bu ülkenin topraklarında çok güçlü bir geleneğe sahip olduğunu göstermiştir. Büyüyecek olan mücadele dinamiği akademiye, bilimi ve eğitimi de hak ettiği yerlere er ya da geç taşıyacaktır.

AKP şefleri kadınları aşağılamaktan geri durmuyor

İstanbul Sözleşmesi'ne yönelik tartışmaları sürdüren AKP cenahında kadını aşağılayan açıklamalar gelmeye devam ediyor. Bir yandan kadına yönelik şiddete karşı oldukları demagojisi ile akıllara durgunluk veren bir ikiyüzlülük sergileyen AKP şefleri diğer yandan kadın haklarının evrensel değerlerine saldırmaktan da geri durmuyor.

AKP şefi Erdoğan, Perşembe günü 75. Yıl Cumhuriyet Anfi Tiyatro ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen "AKP 19. Kuruluş Yıldönümü" programında konuşmuştu. Dilipak'ın kadınlara yönelik cinsiyetçi ve gerici söylemlerine şimdiye kadar sessiz kalan Erdoğan dün sözde "tepki gösterdi." Dilipak'ın kadınlara yönelik gerici söylemlerini sineye çeken AKP şefi, "AKP'li kadınlara bunları söylemesine sessiz kalamayacaklarını" öne sürdü. Bununla birlikte kadınları aşağılayamayı sürdüren Erdoğan, kadınların "namusunun" bekçiliğini de bir kez daha kendi hükümetine atfetti.

"KADINA ŞİDDETİ BENİM İMANIM ENGELLİYOR"

Ertesi gün sahneyi AKP Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Özhaseki aldı. Melikgazi Belediyesi'ne bağlı İldem mahallesinde bir temel atma törenine katılan Özhaseki, kadına şiddeti "inancının engellediğini" iddia etti. Törende konuşan

Özhaseki, "Durmadan tartışılan bir İstanbul Sözleşmesi var: Sanki 'kadına şiddeti engelliyor' gibi bir mefrum var; o niye engellesin benim inancım engelliyor kadına şiddeti" dedi.

AKP hükümetinin iktidarında kadına yönelik şiddetin katlanarak arttığı gerçeğini unutturmak isteyen anti-bilimsel açıklamalar ile gerici söylemler bu zihniyet, kadın haklarının evrensel değerlerini de hiçe sayma cüreti göstermekten geri durmuyor. Kadın haklarının islamiyetle birlikte ortaya çıktığını iddia eden Özhaseki, "ABD'de 100 yıl önce kadınlar bir yangında yanarak öldü diye kadınlar günü ilan edildi diye değil. 50-100 yıl önce kadına oy verme hakkı verildi diye kadın hakkı başladı diye bir

şey yok ki. Ben imanımın gereği olarak merhametle davranıyorum, gözümün önüne hiç İstanbul Sözleşmesi gelmiyor" ifadelerini kullandı. Kadınların elde ettiği hakları tarihi çarpıtarak, demagoji yaparak değersizleştirebileceğini sanan Özhaseki de şefinin izinden giderek kadınların "merhamet gösterilecek nesnelere" olduğunu öne sürdü. Böylece geleneğe uyarak kadınları aşağılayan Özhaseki, "Kadın-erkek eşit değildir" zihniyetini de açıklamasının satır aralarına serpiştirmeyi de sürdürdü.

İstanbul Sözleşmesi'nin aileyi ortadan kaldıracığı iddialarını tekrarlayan ve eşcinselliği hedef alan Özhaseki "kadına şiddeti engelleyecek her türlü yasa neyse arkasında dimdik dururuz" demagojisi

yapmayı da ihmal etmedi. Hamile kadınları tekmeleyenleri, şort giyen kadınları darp edenleri savunan, bunların arkasından geri adım atmayacaklarını pek çok kez ortaya serdi. Din taciri tarikat ve cemaatlerin vakıflarındaki çocuk istismarlarına göz yumup, "bir kereden bir şey olmaz" diyen AKP'li bakanlar orta yerde dururken Özhaseki "Bırakın öldürmeyi, kesmeyi, tokat atmayı, yan bile bakmayı yasaklayacak her türlü tedbire başvururuz" deme riyakarlığını da sergiledi.

"EVLENMEYEN GENÇLER SIKINTI KAYNAĞI"

Bir açıklama da AKP Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş'tan geldi. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmeyi kamuoyunda gündeme getiren din taciri Kurtulmuş, Memur-Sen Genel Merkezi'nde Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'yle ortaklaşa düzenlenen "Aile kongresi"nde konuştu.

Kurtulmuş'un gündemi "ailenin korunması" idi. AKP hükümetinin aileyi "kutsayan" görüşlerini yineleyen Kurtulmuş, evliliği gereksiz gören ve yalnız yaşayan insanları hedef alarak bu bakışın "sıkıntı" olduğunu iddia etti. Kurtulmuş'un bu açıklamaları, "aileyi korumak" bahanesiyle kadın haklarını yok sayan, kadına yönelik her türlü gerici söylemlerle olağanlaştıran zihniyetin bir uzantısıdır.

"Kadınlar 'sahip çıkılmayı' değil, özgür olmayı istiyor"

İstanbul Sözleşmesi tartışmalarının son günlerde gündemi gereksiz bir biçimde meşgul ettiğini ifade eden Yaslıoğlu, "Kadının toplum içindeki yerini geriye götürecek olan İstanbul Sözleşmesi'nden ayrılma fikrinden bir an önce vazgeçilmesi" çağrısı yaptı.

12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 askeri darbe dönemlerinde siyasi görüşleri nedeniyle TSK'dan tasfiye edilen askerlerin kurmuş olduğu **Askeri Darbelerin Asker Mağdurları Derneği**'nden (ADAM-DER) yapılan açıklamada, İstanbul Sözleşmesi'nin, kadını eve hapseden isteyen ve erkek egemenliği altında yaşatmak

isteyenler tarafından yürürlükten kaldırılmak istendiği ifade edildi. "Kadınların özgür olmadığı bir toplumda hiçbir erkek, hiçbir birey özgür değildir" denilen açıklama, "Hiçkimse, özgür düşünce, laiklik ve demokrasi karşısında kendi sapkın emellerini kadınlar üzerinden gerçekleştirmeye kalkışamaz. Kadınlar 'sahip çıkılmayı' değil, özgür ve hayatta olmayı istiyor. İstanbul Sözleşmesi uygulanmasın" sözleriyle son buldu.

72 baronun Kadın Hakları Komisyonları tarafından yapılan açıklamada İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme tartışmalarına son verilmesi istendi.

"İstanbul Sözleşmesinden imzanın çekilmesi söylemi bile şiddeti artırıcı bir etki yaratmakta, kadınları şiddete karşı korumasız kılmaktadır." denilen açıklamada, İstanbul Sözleşmesi ve 6284 sayılı yasanın etkin bir şekilde uygulanması gerektiğinin altı çizildi.

Açıklamada "Kadın kazanımlarını geri götürecek, kadının insan haklarının ihlaline yol açacak, kadını özgür birey olmaktan uzaklaştırıp ayrımcılığa muhatap hale getirecek, kadının kazanılmış yasal haklarını zedeleyecek hiçbir girişimi kabul etmiyoruz." vurgusu yapıldı. 72 baroya bağlı Kadın Hakları Komisyonları son olarak, kadının insan haklarının ihlaline yol açacak her türlü girişimin karşısında olacaklarını ve kadına yönelik şiddeti önleme mücadelesine dayanışma ruhuyla devam edeceklerini ifade etti.

AKP cenahı, kadına yönelik aşağılayıcı söylemler eşliğinde sözleşmeden çekilmeyi savunurken, meslek odaları, barolar ve dernekler tarafından sözleşmeyi savunan ve AKP hükümetini mahkum eden açıklamalar gelmeye devam ediyor.

Bursa Akademik Odalar Birliği (BAOB) ve Askeri Darbelerin Asker Mağdurları Derneği (ADAM-DER) İstanbul Sözleşmesini savunan ve AKP'nin sözleşmeden imza çekme niyetini mahkum eden açıklamalar yaptılar.

Bursa Akademik Odalar Birliği'nde yapılan açıklamada, ülkenin gerçek gündemini, koronavirüs salgını ve buna bağlı ekonomik krizin oluşturduğu ve buna odaklanılması gerektiği vurgulandı.

Açıklamayı BOAB Dönem Sözcüsü ve Ziraat Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Başkanı Prof. Dr Erkan Yaslıoğlu yaptı.

Zafer direnen Kirazlıyayla kadınlarının!..

2013'ten beri bölgede maden ocağı işleten Meyra Madencilik, Kasım 2019'da tesisin yayıldığı alanı genişletmek istedi. Ancak köylüler, tesisin ve 110 dönüm alanda kurulacak olan atık barajının Yenişehir Ovası'na, İznik Gölü'ne ve burada yaşayanlara zarar vereceğini söyleyerek itiraz ettiler.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın olumlu ÇED raporuna karşı köylüler ile destek verenler dava açtı. Ancak şirket, dava devam ederken, pandemi nedeniyle sokağa çıkma yasağını fırsat bilerek Nisan 2020'de proje alanında ağaç kesimi yaptı. Köylüler, "Biz mahkeme kararını bekliyorsak şirket de beklemeli" diyerek, ağaç kesimine eylemleriyle yanıt verdiler. Sermaye devletinin jandarması her yerde ve her zaman olduğu gibi kapitalist şirketi koruyarak köylülerin eylemine saldırdı.

Bu arada köylülerin açtığı dava kapsamında inceleme yapan bilirkişi heyeti, 10 Ağustos'ta verdiği kararla firmanın ÇED raporunu olumsuz değerlendirdi. Bursa 1. İdare Mahkemesi, Yenişehir Kirazlıyayla Köyü'nde Meyra Madencilik tarafından yapılan maden atık havuzu inşaatının yürütmesini durdurdu. Köylüler, avukatlar ile birlikte harekete geçerek, Orman Müdürlüğü ve Jandarma'yı dilekçe yağmuruna tuttular. Bunun üzerine Meyra Madencilik sahadan çıkarıldı.

Kirazlıyayla halkının projeye karşı verdiği ve öncülüğünü kadınların üstlendiği mücadele aylarca sürdü. Köylerinde maden istemeyen kadınlar yasal başvurularından sonuç alamayınca, Yenişehir Çevre Platformu'na ulaşarak mücadelelerini kamuoyuna taşıdılar. Eylemleri ile seslerini duyurmaya çalışan köylüler jandarma ve polisle de sık sık karşı karşıya

geldi, gözaltına alındılar. Köyleri jandarma tarafından abluka altına alındı, insanlar evlerine hapsedildiler. Ağaçların kesilmesi ve suyun maden sahasında kalması nedeniyle tarımın etkilenmesine ve Kirazlıyayla'nın yok olmasına karşı kadınlar toprağı ve ağaçları korumaktan bir adım geri atmadılar. Yaş ağaçların kesilmesini büyük bir üzüntü ve öfkeyle karşılayarak direnmeye devam ettiler.

"Ölse de topraklarımızı maden şirketlerine vermeyiz" diyen kadınlar şimdilik mücadeleyi kazandılar. Maden şirketi ağır bir hasar bıraktıktan sonra (örneğin Kamışlı Göleti, madenin çalışmaları nedeniyle kurudu, balıklar öldü) yürütmeyi durdurma kararıyla alanı terk etti.

***

Türkiye'nin dört bir yanında HES'ler, JES'ler, RES'ler doğal yaşamı altüst etme-si nedeniyle o bölgelerde yaşayan halkın

yaşam hakkını yok saydığı için halkın direnişi ile karşılaşılıyor. Yargıya da taşınan bu süreçlerde, mücadelenin de etkisiyle düzen mahkemelerinde projelerle ilgili yürütmenin durdurulması ve projelerin iptali yönünde kararlar çıkıyor. Bu da direnenlerin kazanmasında ek bir faktör oluyor.

Bu mücadelelerin en önünde kadınlar var. Çünkü bağı bahçeyi onlar ekip biçiyor. Tarım kadınların ellerinde. Çocuklarına temiz bir gelecek bırakmak için direnirlerken, dozerin önünde dimdik durmakta hiç tereddüt etmiyorlar. Ağaçların, dağların, suyun başında nöbet tutarak jandarma ile karşı karşıya geliyor, coplanıyor, tehdit ediliyor, gözaltına alınıyor, yine de vazgeçmiyorlar.

Manisa'nın Turgutlu ilçesinde, Sinop Gerze'de, Rize'nin Dereköy'ünde, Salarda Vadi'sinde, Antalya'nın Alara Çay'ında

benzer projeler yılları bulan mücadelelerle durduruldu. Karadeniz'de yapılmak istenen Yeşil Yol projesine karşı kadınlar en önde direndiler. Kadınlar, Ardanuçlular Şavşat Dernekleri Federasyonu ile birlikte kesintisiz bir mücadele yürüttü ve kazandılar. Onlarca kazanım, yüzlerce süren dava var. Köylüler aynı zamanda geçim kaynakları olan topraklarına sahip çıkıyorlar. Dilekçeler ve davalarla da yürütülen mücadeleler aslında köylülerin eylemleri ve birlikte hareket etmekten vazgeçmemeleri sayesinde kazanılıyor. Bu örgütlülük ve mücadele koca koca şirketlere geri adım atılabiliyor.

Doğa talanı kapitalizmin doğasında var. Kapitalizm gölgesini satamadığı ağacı kesmekten vazgeçmeyecek fakat her daim karşısında ellerinde sopalarla "Ölürüz de vazgeçmeyiz" diyenleri bulacak.

"Gülümse, umudunu kaybetme, başaracağız"

yanları ortaya konulmuş.

Filmin başında Chaplin bir fabrikada işçidir. İşçinin yaptığı işe yabancılaşması, işçinin iş esnasındaki hareketi her yerde, hatta arkadaşının burnunda bile yapmasıyla ironik biçimde anlatılıyor. İşçinin makinenin bir parçası haline gelmesi

ise, Chaplin'in çarkların arasında döndüğü sahnede çok net anlatılıyor.

Filmde aynı netlikte olmasa da mücadele de yansıtılıyor. Chaplin kamyonundan düşen kızıl bayrağı (film siyah-beyaz ama filmde kullanıldığı sahne üzerinden bakıldığında bayrağın kızıl olduğu

düşünüyor) eline aldığında yürüyüş yapanların önünde bulur kendini. Polis saldırır ve Chaplin eylemin lideri olarak tutuklanır.

Filmde kapitalizmin iğrençliği karşısında karamsarlık değil, umut aşılır. Chaplin'in beraberindeki genç kadın karamsarlığa kapılıp, ölümden söz ettiğiinde Chaplin, "Gülümse, umudunu kaybetme, başaracağız" der ve birlikte ayağa kalkıp yola koyulurlar. Tabi gülümseyerek...

H. ORTAKÇI

Charles Chaplin'in yapımcı, yönetmen, oyuncu, müzisyen ve senaristi olduğu "Modern Zamanlar" asla eskimeyecek "eski" bir filmidir. 1936'da çekilen film Mussolini ve Hitler'in iktidarda olduğu İtalya ve Almanya'da yasaklanır. Bu iki ülkede kapitalizmin baskıcı yönetim biçimini esas alan faşist partiler iktidardaydı. Diğer emperyalist-kapitalist ülkelerde yasaklanmasa bile, filme hiç de sıcak bakılmadı. Çünkü filmde yalın bir kapitalizm anlatımı var. Sade bir anlatımla kapitalizmin sömürücü ve iğrenç

Bartolomeo Vanzetti ve Nicola Sacco...

*İhtilalin sıra neferiydi onlar,
ihtilalin namuslu iki neferi.
Yanıyordu kanlarında şavkı İtalya güneşlerinin,
Koştular temiz esmer alınlarla hayatın sesine,
Yeni dünyada düştüler eski zulmün pençesine!
Yedi yıl ölümün karşısında gülerek durdular.
Elektrikli iskemleye
kadife bir koltukmuş gibi oturdular.
Yürekleri dört bin volta yedi dakika dayandı,
yandı yürekleri
yedi dakika yandı!..
Cani değildiler, kurban gittiler bir cinayete,
kurban gittiler dolarların emrindeki adalete!
Hayatlarında olmadıysa da kitlelerin rehberi,
ölümleriyle şaha kaldırdı kitleleri
bu iki ihtilal neferi!
birimiz - hepimiz için!..*

Nazım Hikmet

***Katledilişlerinin 93. yılında
proletaryanın devrimci mücadelesinde
yaşıyorlar!***